

XIV legislatura · segon període · sèrie P · número 24

Ple del Parlament

Sessió 15, primera reunió, dimarts 19 d'octubre de 2021

Presidència de la M. H. Sra. Laura Borràs i Castanyer

Sessió 15.1

La sessió s'obre a les tres de la tarda i cinc minuts. Presideix la presidenta del Parlament, acompanyada de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per la secretària general, el lletrat major i la lletrada Clara Marsan Raventós.

Al banc del Govern seuen el conseller d'Economia i Hisenda, la consellera d'Igualtat i Feminismes, la consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, el conseller d'Interior i la consellera de Justícia.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Comunicació al Ple de la composició de les meses de les comissions (art. 49.2 del Reglament)
2. Situació de compatibilitat de diputats (trams. 234-00001/13 a 234-00005/13; 234-00007/13; 234-00009/13 a 234-00011/13; 234-00013/13 a 234-00029/13; 234-00032/13 a 234-00066/13; 234-00068/13; 234-00072/13 a 234-00074/13; 234-00076/13 a 234-00084/13; 234-00086/13 a 234-00092/13; 234-00094/13 a 234-00141/13, i 234-00143 a 234-00148/13). Comissió de l'Estatut dels Diputats. Debat i votació del dictamen de la comissió (dictamen: BOPC 129, 66).
3. Preguntes amb resposta oral.
4. Decret llei 21/2021, del 5 d'octubre, pel qual es crea el Fons extraordinari addicional 2021 per als ens locals (tram. 203-00012/13). Govern de la Generalitat. Debat i votació sobre la validació o derogació del decret llei.
5. Decret llei 20/2021, del 14 de setembre, de modificació del Decret llei 41/2020, del 10 de novembre, de mesures extraordinàries de caràcter social en centres educatius i en l'àmbit de l'educació en el lleure i de les activitats extraescolars per fer front a les conseqüències de la covid-19 (tram. 203-00010/13). Govern de la Generalitat. Debat i votació sobre la validació o derogació del decret llei.

6. Decret Llei 22/2021, del 5 d'octubre, de modificació de l'article 211 de la Llei 2/2014, del 27 de gener, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic, relatiu a l'acreditació d'una tercera llengua per part de l'estudiantat de grau de les universitats catalanes (tram. 203-00011/13). Govern de la Generalitat. Debat i votació sobre la validació o derogació del decret Llei.
7. Proposició de Llei de memòria democràtica de Catalunya (tram. 202-00013/13). Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat de totalitat i votació de l'esmena a la totalitat (text presentat: BOPC 79, 13).
8. Proposta de resolució sobre el compromís de Catalunya amb la reconstrucció del Kurdistan (tram. 250-00225/13). Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, Grup Parlamentari de Junts per Catalunya, Grup Parlamentari d'En Comú Podem i Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar. Debat i votació (text presentat: BOPC 98, 58).
9. Proposta de resolució de creació d'una comissió d'estudi sobre el desplegament d'un sistema educatiu inclusiu a Catalunya (tram. 252-00005/13). Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar, Grup Parlamentari d'En Comú Podem. Debat i votació.
10. Interpel·lació al Govern sobre la situació de l'Afganistan i el paper de la Generalitat en l'acollida de refugiats i el respecte als drets humans (tram. 300-00050/13). Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana. Substanciació.
11. Interpel·lació al Govern sobre la seguretat pública i la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra (tram. 300-00051/13). Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana. Substanciació.
12. Interpel·lació al Govern sobre la seguretat (tram. 300-00055/13). Grup Parlamentari de Junts per Catalunya. Substanciació.
13. Interpel·lació al Govern sobre l'acció econòmica per a combatre la concentració de la riquesa i les desigualtats socials (tram. 300-00054/13). Joan Carles Gallego i Herrera, del Grup Parlamentari d'En Comú Podem. Substanciació.
14. Interpel·lació al Govern sobre l'estat de l'Administració de justícia (tram. 300-00049/13). Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Substanciació.
15. Interpel·lació al Govern sobre la gestió dels espais agraris (tram. 300-00053/13). Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar. Substanciació.

16. Interpel·lació al Govern sobre la T-Mobilitat (tram. 300-00048/13). Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Substanciació.
17. Interpel·lació al Govern sobre l'autonomia universitària (tram. 300-00056/13). Grup Parlamentari de Junts per Catalunya. Substanciació.
18. Interpel·lació al Govern sobre l'escola a Catalunya (tram. 300-00052/13). Grup Parlamentari de Ciutadans. Substanciació.
19. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre l'exercici de la competència de la seguretat pública (tram. 302-00034/13). Grup Parlamentari de Ciutadans. Debat i votació.
20. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre l'arrelament a Catalunya de la narcoeconomia de la marihuana i de la criminalitat associada (tram. 302-00037/13). Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació.
21. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre la seguretat (tram. 302-00040/13). Grup Parlamentari de VOX en Cataluña. Debat i votació.
22. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre la seguretat ciutadana (tram. 302-00041/13). Grup Mixt. Debat i votació.
23. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre la fiscalitat a Catalunya (tram. 302-00035/13). Grup Parlamentari de Junts per Catalunya. Debat i votació.
24. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre la solitud i la indefensió de les dones víctimes de violència masclista (tram. 302-00036/13). Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació.
25. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre l'escola inclusiva i la lluita contra la segregació escolar (tram. 302-00038/13). Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cide per Guanyar. Debat i votació.
26. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre la situació de la gent jove (tram. 302-00039/13). Grup Parlamentari d'En Comú Podem. Debat i votació.

La presidenta

Molt bona tarda. Ens disposem a començar la primera de les tres jornades del Ple d'aquesta setmana, en què, com ja hem pogut comprovar, recuperem el cent per cent de la presencialitat de tots els

diputats de la cambra, una mesura que s'ha pres, com s'ha fet sempre des del començament de la pandèmia, amb les recomanacions de la conselleria de Salut i totes les autoritats sanitàries.

Avui no només recuperem la plena presencialitat aquí al Ple, sinó que a més a més recuperem la presència de públic assistent a les sessions del Ple. I aquest retorn del públic, que no podia assistir a la cambra des del passat mes de març del 2020, és un indicador d'aquesta «paulatina» recuperació de la situació de la pandèmia a casa nostra i alhora és un recordatori de la situació d'excepcionalitat a la qual ens ha abocat l'emergència sanitària.

Per tant, en aquest retorn a la normalitat, voldria de nou expressar el meu més sentit condol per totes les víctimes de la pandèmia de la covid-19, a tots els seus familiars, a les persones més properes; també el més sincer agraïment i reconeixement a totes les persones que, amb el seu esforç, la seva feina, la seva dedicació, han pogut fer possible que estiguem recuperant aquesta normalitat i que avui celebrem un ple amb tots els diputats i amb la presència de públic.

Salutació a la família Aryan

Precisament, entre les persones que avui ens acompanyen al públic, voldria fer un esment especial..., perquè tenim amb nosaltres una família afganesa, una família que ha sol·licitat asil a l'Estat espanyol; una sol·licitud d'asil que les autoritats diplomàtiques espanyoles van obrir gràcies al fet que un membre d'aquest Parlament, el secretari quart de la Mesa, el senyor Ruben Wagensberg, hi va intercedir donant, entregant una carta signada per diversos grups parlamentaris d'aquest Parlament, per la consellera de Feminismes i Igualtat del Govern de la Generalitat, per diversos càrrecs electes de Catalunya i per mi mateixa.

No concedir asil democràtic a persones amenaçades de mort i perseguides no només és un incompliment de la llei d'asil dels drets humans, sinó que a més és un incompliment que té tota democràcia d'ajudar a la consecució de la vida i a aquells que fugen dels horrors de la guerra.

Per tant, donem la més càlida de les benvingudes a la família Aryan, al pare, la mare i els seus dos fills. Benvinguts al Parlament de Catalunya.

(Aplaudiments perllongats.)

Commemoració del Dia Mundial contra el Càncer de Mama

Així mateix, abans de donar inici al Ple, volia fer esment que avui, 19 d'octubre, saben que és el Dia Mundial contra el Càncer de Mama, i l'objectiu d'aquestes commemoracions, d'aquestes celebracions és justament prendre consciència, conscienciar la població de la importància del diagnòstic precoç

d'aquesta malaltia, del càncer de mama, per guanyar la lluita contra el càncer, que és el tumor més freqüent en dones arreu del món. Segons l'Organització Mundial de la Salut, l'any 2020 se'n van registrar més de 2,2 milions de casos, i prop d'una de cada dotze dones el patirà al llarg de la seva vida. La detecció precoç i la prevenció són sempre elements bàsics per reduir l'impacte de la malaltia. I, per tant, emplacem-nos tots a seguir visibilitzant-la i a donar suport a tots els avenços en la investigació contra el càncer de mama.

Abans de començar, també els recordo que la llista de les preguntes a respondre oralment al Ple està en el dossier de ple, del qual tots vostès ja disposen, i, d'acord amb l'article 164 del Reglament, se substanciaran demà al dematí a les nou com a tercer punt de l'ordre del dia d'aquesta sessió plenària.

I així mateix els faig avinent que, d'acord amb l'article 95 del Reglament, hi ha quatre diputats que han delegat el seu vot per aquesta sessió plenària.

Compliment de la Moció 111/XII, sobre les operacions de rescat a la Mediterrània i les polítiques d'acollida de migrants

Els informo també que, en compliment d'allò que estableix la Moció 111/XII del Parlament de Catalunya, sobre les operacions de rescat a la Mediterrània i les polítiques d'acollida de migrants, segons les dades de l'Organització Internacional de les Migracions, des de l'inici de l'any 2021, hi ha un total de 1.507 víctimes mortes i desaparegudes a la Mediterrània.

Comunicació al Ple de la composició de les meses de les comissions (art. 49.2 del Reglament)

Passem, doncs, ja, sense més preàmbuls, al primer punt de l'ordre del dia, que és la comunicació al Ple de la composició de les meses de les comissions.

De conformitat amb l'article 49.2 del Reglament, la composició de les meses ha de ser comunicada al Ple. La composició actual de les meses de la Comissió de Peticions, la Comissió de l'Estatut del Diputat, la Comissió d'Afers Institucionals i la Comissió d'Empresa i Treball està inclosa al dossier del Ple que ha estat distribuït a tots els diputats. Els prego, doncs, que se n'eximeixi la lectura.

Situació de compatibilitat de diputats

234-00001/13 a 234-00005/13; 234-00007/13; 234-00009/13 a 234-00011/13; 234-00013/13 a 234-00029/13; 234-00032/13 a 234-00066/13; 234-00068/13; 234-00072/13 a 234-00074/13; 234-00076/13 a 234-00084/13; 234-00086/13 a 234-00092/13; 234-00094/13 a 234-00141/13, i 234-00143/13 a 234-00148/13

Passem, doncs, al següent punt de l'ordre del dia, que és la situació de compatibilitat de diversos diputats.

Atès que el dictamen de la Comissió de l'Estatut dels Diputats sobre la situació de compatibilitat ha estat publicat també en el dossier del Ple, també demanaria que se n'eximís la lectura, i, si no hi ha cap objecció, que ho aprovéssim per assentiment.

És possible aprovar-ho per assentiment? (*Pausa.*)

Interpel·lació al Govern sobre la situació de l'Afganistan i el paper de la Generalitat en l'acollida de refugiats i el respecte als drets humans

300-00050/13

Passem, doncs, al proper punt de l'ordre del dia. És el desè punt de l'ordre del dia la interpel·lació al Govern sobre la situació de l'Afganistan i el paper de la Generalitat en l'acollida de refugiats i el respecte als drets humans. La presenta el Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana. I, per fer l'exposició de la interpel·lació, té la paraula el diputat senyor Ruben Wagensberg.

Ruben Wagensberg Ramon

Gràcies, presidenta. Diputats, diputades, conseller, consellera, bé, abans de començar aquesta interpel·lació, un punt especial i un punt emotiva, avui, deixin-me començar per dos apunts una mica personals, que segurament són polítics alhora.

Fa quatre setmanes érem al Pakistan, a la frontera amb l'Afganistan, quan el Feridoon, avui present a la sala, doncs, ens enviava fotos des de dintre de l'Afganistan cremant tota la seva vida, cremant documents. Ell era periodista, també era portaveu d'UNICEF; per tant, els seus documents incriminaven també altres persones, i es va dedicar a fer això abans de poder marxar del seu país. Al cap d'un dia, el rebíem al Pakistan, a Islamabad, per acompanyar-lo a l'ambaixada espanyola a poder demanar asil.

També el cas de la Fatima, que hauria d'estar aquí—encara no ha arribat al Parlament, però. La Fatima és una noia de trenta anys. En aquest cas, ella viatjava sola. Tenia prevista la seva sortida d'Afganistan en el moment en què va ser atropellada i apallissada pels talibans. Per tant, la foto que ens enviava era intubada des de l'hospital. Tot i això, va aconseguir sortir. La vam esperar a Islamabad; la vam acompanyar a l'ambaixada espanyola.

En els dos casos, doncs, en menys d'un mes, avui els podem tenir aquí. Ens va donar temps d'entrar a l'Afganistan, sortir de l'Afganistan, arribar a Barcelona i al cap de pocs dies arribaven a Barcelona. Per tant, benvinguts, Nooria, benvinguts, Feridoon. Casa nostra és casa vostra. *(Aplaudiments.)*

I el segon apunt, també una mica personal, però sobretot també polític, és agrair, doncs, la comprensió per part del meu grup parlamentari i també per part de la Mesa pels més de vint dies, pels vint dies llargs, que ens vam trobar fora del país. No volíem estar tants dies, ens va costar una mica més del que volíem, al final, doncs, sortir de l'Afganistan, però creiem que tota la feina que vam fer, no només a l'Afganistan sinó també al Pakistan, és una de les feines polítiques més importants, almenys en el meu cas, que puc haver fet en els últims quatre anys. Perquè la gran quantitat de persones que vam poder acompanyar en el seu procés d'evacuació i en el seu procés d'arribada a l'Estat espanyol, i, concretament, doncs, a una ciutat com Barcelona, i veient-los avui aquí, és una feina que segur segur que no té preu. Per tant, en cert sentit, doncs, les disculpes –sobretot al tractar-se també d'un debat de política general– per haver faltat, però allà estàvem fent una feina importantíssima; una feina de la qual, a més, ens sentim responsables; ens en sentim responsables per diversos motius.

El primer és per una qüestió de solidaritat, per una qüestió de solidaritat, per una qüestió d'internacionalisme amb tots aquells problemes, amb aquelles situacions que afecten altres bandes del món. Però encara més amb una situació de solidaritat amb la qual creiem que tenim certa responsabilitat; tenim certa responsabilitat en el que està passant a l'Afganistan, doncs, per uns fets que segurament són ben sabuts per tothom, però la intervenció en aquest cas també de l'Estat espanyol en aquelles terres al llarg d'aquests més de vint anys, doncs, té molt a veure per entendre la situació, per entendre els fets o per entendre, no?, la conjuntura que ens ha portat a la situació actual.

Per tant, només com a ciutadans i ciutadanes de l'Estat espanyol, també de la Unió Europea, amb els nostres impostos, aquests anys, aquests darrers vint anys, han estat passant coses a l'Afganistan, i no s'entén l'Afganistan avui sense l'Afganistan els darrers vint anys. Per tant, com a responsables, o en part responsables del que estava passant allà, també ens sentíem amb l'obligació, no només moral sinó també política, doncs, d'anar cap allà; d'anar cap allà i fer una feina de la qual també ens sentim responsables, que és la feina de garantir les vies legals i segures per totes aquelles persones en situació de risc arreu del món que decideixin que l'Estat espanyol, en aquest cas, és una via segura per la seva vida, per garantir el seu dret a la vida.

Tenim una llei d'asil, a l'Estat espanyol, una llei d'asil que no està desenvolupada en cap reglament. Per tant, té molt a veure, doncs, la interpretació que cada govern en pugui fer a l'hora de garantir aquestes vies. I fins ara aquesta llei d'asil no havia garantit en els darrers anys..., doncs, per exemple,

veient la crisi derivada de la guerra de Síria i totes les imatges de la gent que arribava a les platges de Grècia..., o la gent que escapa, per diferents motius, des de punts diversos de l'Àfrica i que troben un embut a Líbia o també al Marroc, i que intenten, alguns d'aquests, travessar cap a l'Estat espanyol..., tampoc es troben aquestes vies legals i segures per poder creuar. Creiem que garantir el dret a les vies legals i segures és garantir el dret a la vida, és garantir evitar morts.

En aquest sentit, i també, doncs, en clau una mica, si m'ho permeteu, de passar comptes, vam anar allà per intentar garantir el que és l'article 38 de la llei d'asil espanyola. L'article 38 el que diu és que qualsevol persona no nacional en risc pot situar-se, pot presentar-se davant d'un cos consular i demanar asil –d'un cos consular espanyol. Amb aquest reglament –que no està desenvolupat, no s'havia aplicat–, la gent que sortia de Síria, per exemple, no podia anar a una ambaixada espanyola a Iraq a demanar asil; la gent que sortia de països com Mali tampoc podia anar a països com Marroc, on hi ha una ambaixada espanyola, a demanar asil, fins a una sentència del Tribunal Suprem, gràcies a una entitat, que és Stop Mare Mortum, una entitat d'aquí de Catalunya, que reconeixia el dret de totes les persones no nacionals en risc a anar en aquestes ambaixades a demanar asil.

La primera vegada que s'aplica, i, per tant, aquí, doncs, celebrem la voluntat política del Govern espanyol, és ara, amb el cas de l'Afganistan, en una de les ambaixades, com l'ambaixada d'Islamabad; una ambaixada que està tancada militarment, en un conclave militar amb totes les ambaixades, i que, per tant, tampoc és tan senzill per les persones refugiades o en busca d'asil, millor dit, poder-se apropar a aquestes ambaixades i demanar aquest asil.

Per tant, una de les feines que consideràvem era, com a ciutadans, no?, amb DNI espanyol, i encara, doncs, més com a càrrecs electes, poder acompanyar aquestes persones a entrar en aquestes ambaixades. Les vam acompanyar, i celebrem que la major part de les persones que hem estat portant en aquesta ambaixada estan acceptades.

I aquí, doncs, també vull fer un agraïment, per començar, a tota la xarxa de persones que de manera solidària, des de la societat civil –i aquí també, avui, en tenim una petita representació– han estat treballant identificant casos, fent llistes i portant aquestes persones a l'ambaixada.

També vull agrair, sobretot, la feina dels funcionaris i les funcionàries de l'ambaixada d'Islamabad que estan treballant dia i nit per garantir que aquestes persones, a poc a poc, puguin anar aconseguint les vises cap a l'Estat espanyol.

I també agrair, doncs, en el cas com el del Feridoon i molts altres, les signatures de molts diputats i diputades que aquests dies ens heu estat ajudant perquè aquestes persones es poguessin presentar en aquestes ambaixades.

Per tant, el que s'està demostrant en aquest cas, en el cas de l'Afganistan, que, si hi ha voluntat política, les vies legals i segures funcionen. I quan les vies legals i segures funcionen, la gent..., ningú es posa en una barqueta al mig del mar a arriscar la seva vida. Perquè d'això, d'això van les vies legals i segures. I cada cop que no funcionen és quan les persones es veuen obligades a tirar-se al mar i quan veiem, doncs, les tràgiques imatges que ens tenen massa acostumats en els darrers anys. Més de 40.000 persones, només en l'àmbit del Mediterrani, han mort i han convertit la ruta de les Canàries en la ruta del que intenta anar de països com el Senegal, Mauritània cap a les Canàries, com actualment, avui, la ruta més mortífera del món. Avui no hi ha punt al món on estiguin morint més migrants en trànsit que a l'arribada a l'Estat espanyol.

Per tant, això és un apunt clau que el que està passant a Afganistan és una cosa que podem estar aplicant també a altres ambaixades a partir d'aquesta sentència del Tribunal Suprem, que constata que a partir de l'article 38 aquestes persones podrien estar arribant.

Si les persones, a més, en el cas de l'Afganistan, no tenen aquesta via i volen iniciar el camí per arribar a Europa, l'única via irregular que els queda –vostès ho saben– és la via de Grècia. A la via de Grècia, el 7 de juny d'aquest any, es van aprovar uns decrets ministerials d'un govern..., d'un ministeri, que és el Ministeri d'Immigració, liderat per un personatge d'extrema dreta, que el que ve a dir és que les persones afganeses, igual que les persones pakistaneses, les persones de Somàlia –i hi afegiria les persones de Turquia que ja venien afegides de sèrie a partir del pacte de la Unió Europea amb Turquia el 2016– tenien espai segur a Turquia. És a dir, una persona síria, una persona turca, una persona afganesa té un espai segur a Turquia.

Pertant, qualsevol persona que intenta creuar el Mediterrani i arribar a Grècia des de Turquia, segons el decret ministerial, que és grec, però que *de facto* afecta tot Europa, perquè és l'única via d'entrada a través del mar, aquestes persones tenen la possibilitat, o vaja, la certesa, que seran retornades, previ a estar tancades en camps de detenció, que aquest estiu també podem visitar, i que segur que troben imatges per Internet, són uns camps que recorden altres coses llunyanes o camps d'acollida de persones refugiades. Són camps totalment militaritzats als quals no es pot accedir des de fora ni per voluntariat ni per premsa, per tant, ningú garanteix el que pugui estar passant a dins, i són persones que en el seu..., en algun dels seus moments podran ser deportades cap a Turquia.

Turquia, un estat col·laborador en moltes guerres, col·laborador en guerres com la de Síria, la major part de les persones kurdes que han marxat de Síria ho han fet gràcies o a responsabilitat de bombardejos turcs. Per tant, Turquia mai pot ser un..., la Turquia d'Erdogan mai pot ser un espai segur, tampoc per a la societat afganesa, perquè ja han començat les relacions entre Erdogan i el govern talibà.

I només, per últim, afegir un punt no menor i segurament força important, que és, des de Catalunya, què podem fer, malgrat que les competències ara mateix en qüestió d'asil estan súper centralitzades, i per tant, jo crec que és important que des de la conselleria d'Igualtat, que des la conselleria..., de diverses conselleries, en definitiva, doncs, se segueixi apostant i reclamant per aquest model descentralitzat d'acollida, que és el mateix que demana la major part d'entitats que el que fan al final és treballar en qüestions d'acollida, en qüestions de vies legals, i en qüestió de vies legals i segures.

Per tant, el que demanem en aquest Parlament sobretot, en la següent moció subsegüent, quan votem, és tornar a demanar la descentralització d'aquestes vies legals i segures.

Gràcies.

(Aplaudiments.)

La presidenta

A continuació, té la paraula la consellera d'Igualtat i Feminismes, senyora Tània Verge.

La consellera d'Igualtat i Feminismes (Tània Verge Mestre)

Bona tarda. Gràcies, presidenta. Gràcies, diputat. Feridoon i família, ens fa molt felices que sigueu avui aquí.

A la primera reunió del nou curs polític, el Consell Executiu del 31 d'agost va aprovar la creació de la Comissió Interdepartamental per a la Coordinació de l'Acció de Govern per fer front a la Crisi Política i de Drets Humans a l'Afganistan, conformada per Presidència, Igualtat i Feminismes, Acció Exterior i Govern Obert, i Drets Socials, perquè ens preparàvem per accelerar la resposta a les persones sol·licitants d'asil que arribessin, al mateix temps que manteníem, que manifestàvem a l'Estat espanyol que Catalunya volia i estava disposada a acollir persones refugiades de l'Afganistan. Doncs bé, 208 persones; 208. Aquesta és la xifra de persones refugiades que l'Estat espanyol ha reubicat a Catalunya, d'entre el petit contingent de persones evacuades de l'Afganistan el passat mes d'agost i de les quals avui en queden al voltant de 160.

Malgrat que les entitats i el Govern de la Generalitat vam traslladar al Govern espanyol un llistat de persones en situació d'elevat risc, i de familiars de persones afganeses residents a Catalunya, hem de dir que l'evacuació va ser opaca i va prioritzar fonamentalment les persones col·laboradores de l'exèrcit espanyol.

I com apuntava el diputat, quina capacitat de decisió deixa l'Estat a Catalunya? Doncs cap, bàsicament, perquè el procediment de persones..., el procediment d'acollida de persones sol·licitants i beneficiàries de protecció internacional s'articula a través d'un programa estatal que depèn del Ministerio de Inclusión, Seguridad Social y Migraciones, i és un programa que es finança amb recursos europeus i estatals i es gestiona mitjançant entitats de refugi. Això implica, doncs, que les places que hi ha a Catalunya, *stricto sensu*, no són nostres, no les podem gestionar directament, és l'Estat qui les assigna a Catalunya a partir de criteris poc clars i sense consulta prèvia.

Hi ha una primera fase en què s'avalua i es deriven els casos on intervé exclusivament Creu Roja. Una fase posterior d'acollida amb dispositius d'entitats acreditades, amb una estada màxima de sis mesos, i una segona fase, una fase dos, de preparació per a l'autonomia quan s'ha concedit la protecció internacional. I això què implica? Que s'està concebut l'acollida com una necessitat d'emergència, perquè aquest programa, doncs, incorpora al voltant d'entre divuit i vint-i-quatre mesos de durada màxima, malgrat que, com sabem, les persones refugiades segurament no podran tornar mai als seus llocs d'origen, o hi tornaran, si pot ser, al cap de molt de temps.

Quina sèrie d'exigències fem a l'Estat? En la reunió que vam mantenir el 23 de setembre amb el ministre Escrivá vàrem exigir una revisió profunda d'aquest sistema. D'una banda, perquè es doni compliment a les obligacions internacionals en matèria d'asil i, d'altra banda, perquè s'abandoni aquest model centralista que genera moltíssimes ineficiències.

Ras i curt. El «quant» –amb te final–, és a dir, quantes persones; l'«on», on són reubicades; i el «com». Les condicions d'acollida són indestriables i volem fer les tres coses des de Catalunya.

Què exigíem concretament? Doncs, en primer lloc, que s'aturi l'alt percentatge de denegacions de sol·licituds de protecció internacional, perquè l'Estat espanyol només concedeix al voltant del cinc per cent de resolucions positives davant una mitjana europea del trenta-tres per cent.

En segon lloc, que augmenti l'acollida i estableixi corredors humanitaris per facilitar la sortida i el trànsit a territori segur. Ara parlem d'Afganistan, però, com apuntava el diputat, podríem incloure altres casos com Síria.

Tres, que es revisi el sistema d'acollida i integració per a sol·licitants i beneficiaris de protecció internacional per garantir que aquest programa s'implementa des de la proximitat. I això vol dir que es reconegui de manera efectiva el total de competències d'acollida de la Generalitat amb el traspàs dels recursos corresponents, evidentment, tant estatals com europeus, com s'ha establert en diferents conflictes competencials.

Implica també que, fins que aquest reconeixement no sigui efectiu, reclamem codecisó. Codecisó en l'assignació de places d'acollida i en els criteris de reubicació al territori, perquè no passi –com ens hem trobat– que persones que han estat reubicades a l'Estat espanyol i tenen familiars o amistos residents a Catalunya han estat reubicades a Salamanca, a Saragossa, desaprofitant així uns lligams que sabem que són vitals per a la seva recuperació.

També reclamem a l'Estat que agilitzi els processos de reagrupament familiar per facilitar que les persones que ja gaudeixen d'aquesta protecció internacional al nostre país puguin reunir-se amb els seus familiars.

I, finalment, també hem reclamat a l'Estat que flexibilitzi la normativa vigent per a aquelles persones sol·licitants de protecció internacional que ja han estat ateses, que han fet el seu procés de preparació per a l'autonomia i a qui l'Estat no ha acabat reconeixent l'estatus de refugi.

Per tant, el que demanem aquí és que es generin per part de l'Estat instruccions específiques per autoritzar residència i treball per circumstàncies excepcionals, amb l'objectiu d'evitar que es malbarati aquesta feina que han fet conjuntament les entitats, el món local, la Generalitat, la societat civil. I perquè les persones en aquesta situació no estan esperant caritat, estan esperant poder ser part activa de la nostra societat.

Quin és el model des d'on podem treballar com a Govern de la Generalitat? Assumint el deure de protecció internacional i seguint amb la tradició de país obert que ha definit a Catalunya.

Entenent que aquesta acollida no és una plaça temporal, que l'hem de planificar bé per harmonitzar la seva arribada amb l'entorn i amb els diferents serveis: educatius, sociocomunitaris, de salut, d'ocupació, el que hem fet és reforçar el Comitè per a l'Acollida de les Persones Refugiades, creat per Acord de Govern l'any 2015, partirà d'un model d'acollida propi a través d'una acció coordinada amb tots els departaments de la Generalitat, amb els ens locals, les diputacions, l'Ajuntament de Barcelona, el Consell de l'Advocacia Catalana, el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament i les entitats especialitzades en matèria d'acollida. Aquests són els agents que integren el Comitè per a l'Acollida de les Persones Refugiades.

Un model que té diferents característiques. Una, un model coral que compta amb la participació activa dels diferents agents implicats en matèria de refugi. Dos, un model integral que vol dir, bàsicament, que atenem les diferents necessitats de les persones refugiades i inclosos també els impactes psicoemocionals, el respecte a les seves capacitats, amb perspectiva de gènere per atendre les situacions de vulnerabilitat afegides de les dones i de les persones LGTBI.

I, finalment, en tercer lloc, sostenible, amb aquesta mirada llarga que busqui garantir la reparació i l'adaptació gradual de les persones refugiades a la vida compartida.

I algunes de les accions que inclou el Programa català de refugi són: a nivell de coordinació, tant d'esforços com de recursos, amb entitats i especialment amb el món local, perquè l'acollida i l'acompanyament de les persones sol·licitants de protecció internacional s'ha de fer i volem que es faci amb equilibri territorial.

I sabem que hi ha molt bona disposició per part del món local perquè així ens ho han traslladat nombrosos ajuntaments –ens han traslladat oferiments d'acollida–, com també ens ho van transmetre l'Associació Catalana de Municipis i la Federació Catalana de Municipis en la reunió mantinguda el passat 2 de setembre.

A nivell d'ocupabilitat, tenim un programa engegat amb l'Associació de Micropobles on es preveu una contractació d'un any per engegar un projecte de vida en aquests municipis petits que estan interessats en rebre famílies demandants de protecció internacional en un espai idoni per afavorir aquestes relacions de proximitat i de veïnatge.

Pel que fa a la mediació i a l'acompanyament de les persones, què hem previst? Doncs, en primer lloc, reforçar la cura de la salut mental, tant de les persones refugiades com de les persones residents a Catalunya que estan angoixades per la situació dels seus familiars a l'Afganistan.

També el disseny d'un servei d'assessorament jurídic per acompanyar la tramitació de protecció internacional amb especial atenció a dones, a famílies amb menors i col·lectius LGTBI.

I dins també d'aquesta mediació i acompanyament a les persones, el reforç del programa de mentories, ja existent i molt exitós, que acompanya de manera grupal una persona o família refugiada durant un any.

Un altre exemple que hem iniciat és el treball conjunt entre el Departament d'Igualtat i Feminismes i el Departament d'Universitats i Recerca amb el conjunt del sistema universitari de Catalunya per establir un pla d'acollida que permeti a persones procedents de l'Afganistan reprendre els seus estudis al nostre país.

És a dir, com dèiem, és coral perquè hi intervenen molts agents; és integral, perquè té en compte els itineraris vitals de les persones, les seves diferents capacitats; i és de mirada llarga, busca ser sostenible perquè, com dèiem, l'acollida no és només una qüestió d'emergència, sinó que és una qüestió de formar part d'aquesta vida compartida.

Per concloure, el Govern de la Generalitat volem ser part activa en la construcció d'una alternativa a aquesta Europa fortalesa que, com bé es recorda a l'inici de cada ple, s'ha apuntalat i està convertint el Mediterrani i l'Atlàntic en fosses comunes.

La defensa dels drets humans no és opcional, és una obligació internacional i, a més a més, és un imperatiu democràtic i moral.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments.)

La presidenta

Passem a l'onzè punt de l'ordre del dia.

Interpel·lació al Govern sobre la seguretat pública i la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra

300-00051/13

La interpel·lació al Govern sobre la seguretat pública i la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra, presentada pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana. Té la paraula per fer l'exposició de la interpel·lació el diputat senyor Chakir el Homrani.

Chakir el Homrani Lesfar

Gràcies, presidenta. Conseller, diputades, diputats: sense seguretat no hi ha llibertats, no hi han drets individuals i no hi han drets col·lectius. De la mateixa manera que sense llibertat, sense drets individuals i sense drets col·lectius no hi ha llibertat en una societat democràtica.

Començo amb aquesta idea, que crec que tots i totes estic segur que compartim, perquè crec que val la pena sempre recordar que quan parlem de seguretat parlem d'una funció essencial i prioritària, en aquest cas, del cos de Mossos d'Esquadra a Catalunya, de la Policia de Catalunya, i de qualsevol força policial en democràcia, que és garantir els drets i les llibertats de la ciutadania.

I començo amb aquestes idees, que poden semblar molt de Perogrullo –com es diria en castellà–, perquè crec que és la millor manera de posar en valor i de reconèixer la gran feina que fan el cos de

Mossos d'Esquadra i els cossos de les policies locals en aquest país perquè en prenguem consciència, prenguem consciència que donen un servei públic que és absolutament essencial, que és clau en una societat democràtica.

És un servei públic de tant valor com el servei educatiu, com el servei de salut, com els serveis socials, com els serveis ocupacionals, com qualsevol dels serveis públics que hi ha en el país. I l'exerceixen – perquè d'això també ens n'oblidem moltes vegades – professionals, treballadores i treballadors amb vocació de servei públic. Perquè per donar un bon servei públic el primer que has de tenir és vocació de servei públic, vocació de treballar per als teus conciutadans i conciutadanes.

I aquesta presa de consciència ens fa entendre que la gran majoria de les societats democràtiques, alhora, per aquesta importància, s'és i s'ha de ser autoexigent i crític davant dels serveis públics essencials, davant de qualsevol, també el de la seguretat. I si a això hi sumem una pandèmia com la que hem viscut i com la que continuem vivint, ara d'una manera diferent –i ho veiem en el Ple, després de molt de temps, hi som totes i tots, o la gran majoria–, després de la pandèmia, de l'assumpció de moltes noves responsabilitats per part del cos de Mossos d'Esquadra i per part de les policies locals, també nous delictes, com els delictes d'odi, dels quals estem orgullosos que s'hagin d'ocupar, però són noves responsabilitats, noves formes de violència. Una implicació que és exemplar –i ho dic en primera persona perquè la vaig conèixer en la lluita contra la violència masclista–, que ha sigut un dels grans avenços que hem tingut en els últims anys, la coordinació i la implicació del cos de Mossos d'Esquadra; la ciberdelinqüència...

També, alhora, la major exigència per part de la societat, com qualsevol societat democràtica, d'una major transparència i control social. I si a part hi sumem els problemes estructurals, problemes, reptes –en aquest cas sí que són problemes estructurals–, els problemes estructurals que ha viscut el cos, com el topall de nombre d'agents, com el dèficit històric, els 900 milions que ens ha recordat més d'un cop el conseller, com totes les polítiques d'austeritat que van significar un cop dur a les polítiques públiques i als serveis públics, que va ser una errada, que crec que ara mateix tots i totes compartim, de la sortida de l'anterior crisi, la del 2007 i 2008.

Si sumem tot això podem entendre i podem prendre consciència de la tensió que viu el cos. Perquè s'hi suma una situació excepcional de pandèmia amb una situació que està passant en molts altres llocs entorn de després d'aquest període de confinament, un punt de tensió, normal, i hi sumes tots aquests problemes estructurals i entens que estiguin en una situació de tensió.

Per aquest motiu, des del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, volem donar el suport al cos de Mossos d'Esquadra. Volem situar i agrair la gran feina que han fet. Volem fer un reconeixement en

aquest període que han viscut situacions molt complexes, i les hem vist a l'estiu amb alguns botellots, que ha sigut el que ha quedat més visible. També vull recordar que és un fenomen que s'ha donat a Catalunya, que també hem vist en altres indrets de l'Estat, però que s'ha donat a Berlín amb la tercera onada que va haver-hi, amb imatges molt dures. Que s'ha donat al Liverpool... Crec que és important situar això, perquè a vegades ens mirem molt al melic però crec que de tant en tant val la pena reforçar aquesta mirada, que hi ha reptes que són globals. Donar aquest suport.

Condemnar situacions complexes i dures que han viscut i, alhora, explicar que el suport és això però el suport també són fets concrets. I és en aquest sentit, conseller, que crec que és interessant que ens expliqui, davant d'aquesta situació, de quina manera vol actuar el departament, de quina manera actua el Govern de la Generalitat, i de quina manera, també, dona respostes concretes. Perquè al final és un sumatori de molts aspectes que necessiten una resposta global, i que comença per petites respostes en tots els àmbits.

En aquest sentit, deixar-ho molt clar: suport explícit, de forma i fons, també en aquells elements concrets que poden ajudar a superar els reptes –en aquest cas parlo de reptes no pas de problemàtiques. Aquesta voluntat de ser autoexigent que té qualsevol servei públic. Ho vivim amb molta normalitat en qualsevol altre dels serveis públics, però sembla que en seguretat ser autoexigent sigui una cosa diferent. No, no, és que ho hem de viure amb normalitat. En tots els serveis públics, qualsevol societat democràtica és autoexigent, perquè, al final, és la millor eina per a la defensa dels drets dels nostres conciutadans i conciutadanes, i especialment, com diu el conseller en moltes ocasions, per a la defensa dels drets dels més vulnerables.

I ho tenim molt clar: és la millor eina que tenim com a societat, i s'hi ha de donar suport a l'hora que no s'ha de tenir por a ser autoexigents i de situar els reptes que volem assumir en el futur.

Allà on la policia actua en la defensa dels drets humans, allà on la policia vetlla pel lliure exercici de la manifestació de la ciutadania com a dret fonamental, allà on la ciutadania dona servei..., on la policia dona servei als nostres conciutadans i conciutadanes sempre ens tindran al costat.

També vull aprofitar per fer una petita reflexió, que crec que també és interessant: quan parlem de seguretat, parlem d'un debat polític i social amb majúscules. A mi no m'agrada quan el volem limitar a un àmbit tècnic; no, hem d'escoltar tot el coneixement tècnic, però és un debat polític i social de primera magnitud, pel que deia al principi de la intervenció. Però el problema és quan el convertim en un debat partidista, en un debat polític no amb majúscules, tampoc diré amb minúscules, perquè això és una manera de parlar que la política amb minúscula és la del dia a dia, sinó en qualsevol cosa que no és debat polític, que és debat partidista. I crec que aquí hauríem de fer un exercici de molta més

responsabilitat, tots i totes, perquè és la millor manera de poder tenir aquest debat, perquè totes les societats democràtiques volen tenir aquest debat i és la millor manera de donar suport al cos. Perquè això també és donar suport al cos, treure'l de la mirada partidista i tenir el debat polític i social que representen les polítiques de seguretat en totes les societats democràtiques avançades. I crec que és essencial.

I també recordar un element que crec que és important: tenim un cos de policia propi, un cos de policia amb arrels històriques, però que ara mateix el tenim perquè també som una societat i una comunitat amb vocació de gestionar la seva seguretat. I això crec que a vegades ho oblidem, la importància que té tenir un cos policial propi i de tot el que representa entorn de poder abordar des d'aquest Parlament, des del Govern de la Generalitat, des del país, amb capil·laritat, amb els ajuntaments, els debats de la política de seguretat amb un cos propi.

Conseller, respecte a aquests reptes que li he situat, respecte a aquesta situació que va en lloc del sumatori de molts aspectes, des del departament com s'hi està donant resposta, perquè crec, i ho puc dir, que ja s'hi està donant resposta, i amb quina mirada es vol donar resposta a aquest suport que necessita el cos i aquells canvis que també necessita i que li donen molta més fortalesa com a cos, com a policia democràtica i que és el que tots i totes volem en una societat democràtica del segle XXI com és Catalunya.

Moltes gràcies, conseller.

(Aplaudiments.)

La presidenta

Per respondre, té la paraula el conseller d'Interior, senyor Joan Ignasi Elena.

El conseller d'Interior (Joan Ignasi Elena i Garcia)

Molt bon dia, presidenta, diputades i diputats. Efectivament, la seguretat és un bé essencial a les societats democràtiques i és una garantia d'igualtat entre les persones. L'ordre, que a vegades es confon amb la mà dura, l'ordre és justament garantir drets i garantir drets als més vulnerables.

Seguretat, seguretat pública és garantir drets, és garantir llibertats i és garantir els drets i llibertats a aquells que si no es garanteix des d'allò públic no els tindrien.

Realment, aquest ha estat un any molt difícil, sempre ho és per als cossos de seguretat i emergències, però aquest especialment difícil; aquest any i mig ha estat molt i molt dur, per la pandèmia i també pels efectes de la pandèmia.

Els aldarulls que s'han produït, que han estat fonamentalment en els moments en els quals hi ha hagut una obertura de les restriccions, han generat com un esclat de situacions de major tensió, de violència també, que sens dubte han hagut de patir molt particularment els servidors públics dels cossos de seguretat i d'emergències del país.

Jo vull començar per condemnar clarament els aldarulls i les agressions que han patit els membres de la Policia de Catalunya, tant Mossos d'Esquadra com policies locals i també els serveis d'emergència. Són absolutament inacceptables i intolerables. A més, vull deixar clar que aquestes agressions són fetes per una minoria de delinqüents. Crec que és important i necessari subratllar-ho. Hi ha una majoria de la societat que és pacífica, que es comporta i que s'ha comportat d'una forma exemplar durant tot aquest període de la covid. I em sembla que és necessari perquè s'ha estigmatitzat molt i, si em permeten dir-ho, els joves molt particularment, se'ls ha estigmatitzat molt vinculant-los en masses ocasions a la violència. Són unes minories de delinqüents que cometen unes situacions que són inacceptables i unes agressions que són del tot inacceptables, i que combatem i combatrem amb absoluta contundència.

Vull expressar el meu agraïment a la tasca, a l'esforç, a la professionalitat i al rigor de la feina que realitzen les persones que formen els cossos de la Policia de Catalunya, Mossos d'Esquadra i policies locals, i també els serveis d'emergència del nostre país. I particularment –ho he dit abans– com han gestionat i com han treballat durant la dura etapa de la pandèmia. Vull reiterar que aquesta dedicació, si no s'hagués produït, aquesta vocació de servei públic no s'hagués produït, difícilment hauríem pogut gestionar aquest any i mig de pandèmia tan dur que ens ha tocat viure. Sense Mossos d'Esquadra i les policies locals i el servei d'emergències, les persones, particularment les més vulnerables, haurien patit més, patirien més agressions, patirien més violència masclista –una xacra espantosa que cal combatre–, patirien més vulneracions les persones que pateixen delictes d'odi i no es podrien exercir els seus drets i llibertats tant individuals com col·lectius.

I aquest agraïment s'ha de fer i s'ha de fer clarament en seu parlamentària, perquè ens sembla que en són mereixedors, com ho han estat en el seu moment els sanitaris i tots els altres servidors públics d'aquest país. Per tant, reiterar aquest agraïment.

Em preguntava, diputat, sobre quines mesures fer. Ho he dit moltes vegades. És necessari un reconeixement públic de la feina que es fa, però també són necessaris fets i concrecions de com es materialitza aquest suport i aquest acord per part del Govern de la Generalitat. I això vol dir –i ho deia l'altre dia– més agents i més servidors públics. En aquest sentit hi ha el compromís d'anar contractant cada any una mitjana d'uns 800-750 nous efectius i 250 nous bombers. Perquè sí, perquè és necessari,

perquè hem estat molts anys sense contracte i això ha afeblit molt el cos. A més a més, amb nous requeriments policials que s'han hagut d'assumir.

Quan va començar el desplegament, no hi havia 19 milions de pernoctacions al nostre país. Quan va començar el desplegament, no hi havia una amenaça terrorista internacional com existeix en aquests moments. Quan va iniciar-se el desplegament, no es va haver de gestionar una pandèmia com s'ha hagut de fer. Per tant, el cos de Mossos d'Esquadra i els serveis d'emergència del nostre país necessiten més efectius. I això significa ampliar, i això és una negociació que s'ha de fer amb l'Estat i que estic segur que acabarà positivament, el sostre de Mossos d'Esquadra que té al nostre país que està 18.200 i que entenem que ha d'anar més enllà dels 21.000, entorn dels 22.000, perquè creiem que és el que necessita el nostre país.

Hi ha hagut una reducció del pressupost brutal durant aquests anys. Pensin que el pressupost del capítol 2 al capítol 8 de la conselleria d'Interior, la que gestiona emergències i seguretat, va passar del 2010 d'entorn a 300 milions a 130 l'any 2013, 2014, 2015, 2016. Repeteixo, de 300 —és a dir, les partides amb les quals s'arreglen les comissaries, es compren els cotxes, els vehicles de bombers, d'emergències, els vehicles de la Policia de Catalunya, on s'inverteix, on es paga el manteniment— va passar de 300 a 130. Això ha devastat el cos de Mossos d'Esquadra i el servei d'emergències del nostre país. Hi ha hagut, des dels darrers tres o quatre anys, una recuperació que pensem mantenir i intensificar en els propers anys d'aquesta tendència, que des del punt de vista dels serveis públics dels quals depenia va ser devastador. I això s'ha de revertir.

Des d'aquest punt de vista, doncs, per exemple, la incorporació de nous vehicles que estan absolutament desfets des de fa... alguns, hi ha una renovació que s'està fent des de fa un parell o tres d'anys, quatre-cents l'any passat, quatre-cents aquest. I naturalment continuar per a l'any 2022.

També a la qüestió de la jubilació anticipada, naturalment. Perquè no només és de justícia, perquè ja ho té l'Ertzaintza, per exemple. És de justícia per als treballadors públics, per als servidors públics, però, alhora, és una qüestió de supervivència del cos. I, en aquest sentit, emplaço a un consens de tots plegats amb relació a aquesta qüestió, perquè és molt i molt rellevant.

I naturalment invertir en els cossos —com he dit— en el cos d'emergències, que també ha estat, per aquesta mateixa tendència d'infrafinançament, absolutament devastat. I, en aquest sentit, els darrers anys ja s'ha començat a invertir en nous vehicles. Hi haurà una renovació total d'aquí al 2025 de tot el material vinculat al cos de Bombers del nostre país i també del cos d'Agents Rurals. Inversió. Apostar-hi decididament. Coordinació amb les policies locals i amb els ajuntaments. Coordinació dintre de la

conselleria entre els diferents cossos de seguretat i emergència. I, com deia, i inversió i concreció del que són les paraules.

Ha fet referència a la necessitat de *despartiditzar*. Jo amb això hi insisteixo molt i ho repetiré. Jo no entraré en aquest Parlament a fer un joc de tirar-se el cos i el suport al cos de Mossos d'Esquadra d'un dels altres. Qui vulgui fer, que ho faci, i que li vagi molt bé. Al cos no li anirà bé.

Jo penso donar suport al cos de Mossos d'Esquadra i a situar-lo en el debat polític. Naturalment que sí, perquè hi estem sotmesos tots els servidors públics. Però no en el regat curt i en el debat d'ús partidista que s'ha fet massa, que s'ha fet massa, i que s'ha d'aturar. Jo no participaré d'aquest joc perquè em sembla que la meva obligació justament és treure els temes de seguretat, el cos de Mossos d'Esquadra i de seguretat i emergència del nostre país, del debat petit, partidista, per situar-lo en el debat polític i en el suport del conjunt d'aquest Parlament a uns servidors públics que em sembla que fan una magnífica feina i que, naturalment, estan sotmesos –com tots, ho saben i així ho volen– a l'escrutini i al debat parlamentari. Tot el suport, acció política, concreció amb pressupostos, amb dedicació, amb esforç i amb coordinació i, naturalment, al servei –com estan– de la majoria de ciutadans i ciutadanes de Catalunya.

Moltes gràcies.

La presidenta

Passem el dotzè punt de l'ordre del dia.

Interpel·lació al Govern sobre la seguretat

300-00055/13

La interpel·lació al Govern sobre la seguretat, presentada pel Grup Parlamentari de Junts per Catalunya. Té la paraula, per fer l'exposició de la interpel·lació, la diputada senyora Mercè Esteve.

Mercè Esteve i Pi

Bona tarda, presidenta. Conseller, conseller. Diputats i diputades. Deixeu-me començar la meua intervenció fent una defensa, sense cap mena de dubte ni matís, de tots els cossos de seguretat de Catalunya. Des de Junts per Catalunya, entenem que els cossos de seguretat són essencials com una eina de transmissió per fer complir i per fer garantir la seguretat pública que necessita la nostra ciutadania.

Com a garants de la seguretat, han de ser reconeguts i reforçats com es mereixen per tal que la seva tasca sigui redirigida amb la màxima eficàcia i eficiència en benefici de la nostra societat. Tots i

cadascun d'ells són servidors públics que, amb el seu compromís i perseverança, treballen dia a dia perquè Catalunya estigui adaptada als models de seguretat propis d'una societat moderna i capdavantera.

L'ordre públic és necessari; sí, és necessari. Perquè, ens podem permetre l'assalt a una comissaria de Mossos a Vic el passat mes de febrer? O ens podem permetre que els agents de Mossos i policies locals hagin de fugir a Tiana per por de ser agredits per vándals incontrolables? Doncs no, no podem.

Alhora, hem de garantir que les actuacions policials siguin proporcionades en l'ús de la força. Totes les actuacions han de ser revisables i subjectes a ser qüestionades.

El nostre sistema i la nostra societat requereixen control per garantir l'equilibri entre normatives, lleis i drets de totes les persones. Tothom –tothom– necessita tenir garantits els seus drets i les seves llibertats amb la seguretat que es mereixen.

En els darrers anys, la ciutadania de Catalunya ha patit les conseqüències de la pandèmia, del procés de repressió, dels creixents delictes d'odi, de la violència masclista o de la LGTBI-fòbia, entre molts altres; problemàtiques creixents a les quals la policia de Catalunya ha de donar una resposta contundent.

Per aquest motiu, cal que la seva estructura sigui reforçada amb les eines i els recursos suficients per garantir els drets de totes les persones que viuen a Catalunya.

Des de l'any 1719, quan es van fundar les primeres esquadres de paisans armats a Catalunya, fins a dia d'avui, l'existència dels Mossos d'Esquadra ha estat lligada estrictament a la història del poble català. El cos ha experimentat transformacions en tots els àmbits, tal com així també ho van fer les estructures social i política catalanes, però sempre, sempre, sempre lligats a la nostra identitat, al nostre saber fer i a la nostra terra.

L'experiència, la professionalitat del cos ens permet dir que tenim una policia integral de referència a tot Catalunya, amb competències que van des de la protecció de les persones i els béns al manteniment de l'ordre públic, la protecció dels edificis públics de la Generalitat o la gestió del trànsit, sent una policia judicial que és puntera en el crim organitzat i en el terrorisme.

Protegim-la, reforcem-la i fem-la créixer. La policia de Catalunya ha de ser un cos amb vocació de servei que estigui en evolució constant. Per aquest motiu, cal treballar per aconseguir una nova estructura de la policia catalana que doni resposta als drets i els deures d'un poble i d'una societat que vol ser més lliure, més pròspera i més plena.

Cal, doncs, en primer lloc, anomenar i reconèixer la nostra policia de Catalunya amb tota la propietat que es mereix.

El cos de Mossos d'Esquadra i les policies locals formen part d'una estructura d'estat cabdal per tenir un país punter en la defensa i en la cura del territori. És per això que creiem que hem de renovar i impulsar una nova llei de la policia de Catalunya que doni resposta a les necessitats dels diferents cossos de seguretat i del nostre país.

També hem de fer un reconeixement a la tasca que fan les policies locals de Catalunya. Des de Junts, creiem en la necessitat de crear una direcció general per a la policia local que marqui les directrius i la integració des del territori i la proximitat d'aquest cos de policia tan necessari per mantenir l'ordre als nostres pobles i a les nostres ciutats.

Alhora, no podem deixar de banda la figura dels vigilants i guàrdies municipals com a recurs local molt i molt important. La seva regulació també ha de ser prioritària per tal que puguin donar una resposta adequada a les necessitats del territori.

La nostra policia de Catalunya ha de tenir un paper actiu també en la preparació i el coneixement continu. Volem una policia formada i actualitzada per donar resposta als reptes actuals. Se'ls ha de dotar de recursos tècnics i digitals que permetin una millor elaboració dels atestats, de l'ús de les armes, així com també de la resiliència, tan necessària en aquests moments.

Per una altra banda, tenim en marxa la comissió d'estudi sobre el model policial, una comissió que ha de refermar l'autoritat de la policia de Catalunya potenciant la transparència, l'eficiència i la rendició de comptes amb les màximes garanties perquè no hi hagi cap tipus de discriminació.

Ens cal una llei que incorpori els canvis legislatius necessaris per a la mateixa policia i per als mateixos catalans i catalanes establint una ordenança unificada per a tot el territori que parteixi des del consens polític, des de la societat i des de tots els sectors professionals que la puguin enriquir.

Per mantenir i garantir la seguretat de la ciutadania, els cossos de seguretat han de comptar amb les eines necessàries per desenvolupar amb total transparència i rigorositat la seva feina. És en aquest sentit que creiem prioritària la posada en marxa de les videocàmeres de seguretat unipersonals. Aquestes han de servir per garantir els drets del mateixos i també els de la ciutadania, tenint, així, el comprovant real del fet produït.

Alhora s'han d'impulsar campanyes de sensibilització, perquè garantir la seguretat dels ciutadans depèn de la legitimitat i del reconeixement de les autoritats públiques dins del marc d'una societat democràtica.

Sabem que hi ha molta feina a fer i alhora molts reptes a assolir. Per això ens calen molts recursos i recursos econòmics per acomplir aquests objectius proposats. I per això és clau que, des del Govern de la Generalitat, s'exigeixin al Gobierno de España els més de 619 milions d'euros pendents en data de 2017 necessaris per a la compra d'aquests vehicles, de tot aquest material i dels dispositius de defensa, antiagressions, per posar-ne alguns exemples.

Tanmateix, des del Congrés dels Diputats a Madrid, s'han de desencallar els drets laborals compromesos, com el de les jubilacions anticipades –que en parlàvem ara–, que ja es van pactar entre els sindicats de Mossos i la conselleria d'Interior, capitanejada per l'anterior conseller, Miquel Buch, al febrer del 2020. En aquests moments està sobre la taula del Congrés a Madrid, esperant el vistiplau del Govern de Pedro Sánchez. I vull recordar a tots els aquí presents que tots els cossos de seguretat de l'Estat tenen aprovades aquestes jubilacions anticipades menys els cossos..., els Mossos d'Esquadra de Catalunya i la Policia Foral de Navarra; un altre greuge per a qui més contribueix en aspectes de solidaritat.

Així doncs, no us deixeu portar per aquells que tergiversen i se n'aprofiten de debats estèrils, que forcen posicionaments polítics a correuita, sense haver pogut aprofundir ni entrar al detall de la voluntat de forces que tenen la responsabilitat de Govern. És des d'aquest espai, des de les majories, que han obtingut la confiança per aquest mandat, en què s'hi han de veure reflectits els fruits.

Per acabar, conseller Elena, quines accions pensa dur a terme per dignificar la feina que fan els cossos de seguretat a Catalunya?

Moltes gràcies.

(Aplaudiments.)

La presidenta

Per respondre, té la paraula el conseller d'Interior, Joan Ignasi Elena.

El conseller d'Interior

Presidenta, diputada, conseller... Comprendran que hi ha algunes de les qüestions que ja les he dit i potser en alguna seré reiteratiu. Vagi per endavant que comparteixo la defensa que ha fet dels cossos de seguretat i d'emergències del nostre país. Efectivament, aquests no han estat uns temps fàcils; han estat uns temps bastant complicats. I és veritat que a vegades s'ha de posar en valor la feina que es fa des dels servidors públics, no? Ho hem fet a molts d'ells i ho ratifiquem avui amb relació als cossos de seguretat i emergències i, particularment, en la seva moció, que han presentat abans el grup

d'Esquerra i de Junts, doncs, al Cos de Mossos d'Esquadra i les policies locals, efectivament, i també als vigilants.

Mossos d'Esquadra és moltes coses –sempre ho dic, no?–, i a vegades el debat només es redueix a petites anècdotes o a petites accions que desenvolupen el Cos de Mossos d'Esquadra. És la lluita contra la violència masclista; és, aquest any, tot el que fa referència a les esquadres ho dediquem fonamentalment a la seguretat ciutadana, a la majoria d'agents que patrullen i que viuen dia a dia amb els veïns i veïnes. I, en aquest sentit, una de les mesures, la nova uniformitat, que fa tants anys que demanen aquests agents, una nova uniformitat adequada a les necessitats de la societat d'avui, que dignifiqui la seva feina, particularment d'aquests treballadors, justament d'aquests servidors públics que són els que estan dia a dia a peu del carrer amb els veïns i veïnes.

És també el treball que es fa al servei dels sensesostre. Ha estat especialment intens durant aquest... , durant aquesta pandèmia, perquè en ocasions eren els únics que estaven al carrer absolutament exposats a tot tipus de situacions. És el treball que es fa als instituts o és la garantia dels drets i llibertats dels ciutadans i ciutadanes. És la persecució dels delictes d'odi i, en aquest sentit, els delictes d'odi de la violència masclista. Vull posar l'accent en què es fa no només una tasca de persecució, diguem-ne, i d'investigació, garantint que el vuitanta-cinc per cent, per exemple, de les agressions sexuals siguin resoltes, és a dir, es detingui els seus responsables, sinó també la feina d'acompanyament, perquè no pateixin una segona victimització les víctimes de la violència masclista. En aquest sentit, és molt rellevant la tasca que fan. I a tot això, a totes les diverses feines que fa el Cos de Mossos d'Esquadra, se li ha de donar suport. És per això que sovint, malgrat el soroll, és la segona institució més valorada pels ciutadans i ciutadanes del nostre país, perquè el que perceben és justament aquesta feina diària de proximitat que fa el Cos de Mossos d'Esquadra.

Jo vull començar per dir també que empatitzo amb el malestar i les queixes que manifesta el cos, perquè han patit un excés de partidització que hauríem d'intentar defugir. També insisteixo molt en la precarització del cos com a conseqüència de la davallada pressupostària que han patit i de l'estancament a la baixa dels seus efectius. Perquè, per una banda, han pujat les necessitats d'una forma exponencial. Una, han pujat també les expectatives dels ciutadans respecte al que volen que faci el Cos de Mossos d'Esquadra, s'han multiplicat les seves exigències, i, alhora, poc a poc, s'anava reduint el nombre d'efectius. I això ha fet molt mal i això ha anat minant molt molt molt la moral dels servidors públics. I, en aquest sentit, empatitzo molt amb això i també amb aquest malestar que genera una excessiva partidització. I des d'aquest punt de vista, hi insisteixo, aquest conseller fugirà

d'això, els hi ho ben asseguro. Ho he fet des del minut zero i ho seguiré fent, perquè em sembla que és un error.

Des d'aquest punt de vista, la comissió ens sembla que és molt rellevant. És important que cadascú de nosaltres, des de les nostres posicions, diguem allò que creiem que és millor per garantir un model de policia en el nostre país, amb transparència, amb claredat, sense sorolls; negre sobre blanc, asseguts en una taula amb experts contrastant opinions i amb temps –un any, que ens hem donat. Una comissió que ha de començar justament per valorar allò que es va fer el 2013. Efectivament, començar a valorar allò que ens vam comprometre a fer, col·lectivament com a institucions, i no s'ha fet. I, per tant, fer un repàs de què és allò a què ens vam comprometre i què és allò que no hem complert i posar-nos a treballar també sobre aquesta perspectiva. Mirant el futur, el futur d'una nova societat amb molts més reptes, a la ciberseguretat, per exemple. És allà on estan creixent més els delictes en aquests moments i, per tant, el cos s'ha d'adaptar a aquesta nova realitat, per exemple. N'hi han tants d'altres que també hi són, i són molt i molt rellevants.

Per tant, des d'aquest punt de vista em semblen molt important totes les mesures que abans he destacat: l'increment d'efectius, l'increment del sostre de número de mossos d'esquadra, de la garantia de la qüestió de la jubilació anticipada, que bé, que és un acord entre els sindicats i la conselleria, per descomptat, clar, perquè estem tots d'acord en això. El que passa és que cal lluitar-ho allà on tenen la responsabilitat i ho farem negociant amb intensitat, perquè ens sembla que és un repte que té sentit.

El futur del Cos de Mossos d'Esquadra, pensin que si no, l'any 2030, hi haurà sis mil persones, sis mil agents que estaran en edat de tenir segona activitat. Com es gestiona això? És inviable. Per tant, és imprescindible aquesta jubilació.

Però, a més a més, amb una discriminació que s'està patint que no passa en cap altre tipus de jubilació anticipada o de qüestió vinculada a la jubilació, a les pensions. Hi ha dos territoris en els que qui tenen la responsabilitat de la seguretat no tenen dret a una jubilació anticipada. Els miners, tant si són de Súria com si són de Mieres, tenen dret a la jubilació anticipada; aquí hi ha aquesta discriminació. Per tant, amb negociació, com estem fent-ho, em sembla que hem d'intentar resoldre aquesta qüestió, i estic convençut que és voluntat de tots que així sigui.

Vull insistir en la idea que he començat, perquè repassar les qüestions que ja he dit, a què ens comprometíem, ja ho he fet, i em sembla que seria molt reiteratiu. On hi ha seguretat pública, hi ha ordre; on hi ha seguretat pública, hi ha justícia, i no hi ha ordre si no hi ha justícia; on hi ha seguretat pública, hi ha garantia de drets i llibertats, especialment per als més vulnerables. I si no hi ha garantia

dels drets i llibertats, i particularment dels més vulnerables, no hi ha ordre, i on no hi ha seguretat pública el que hi ha és caos, desordre, *desprotecció* dels més vulnerables i privilegiats. Per tant, la seguretat pública és un bé essencial per garantir la igualtat dels ciutadans. I aquest serà el nostre compromís: treballar per aquest sistema de seguretat pública que implica coordinació, proximitat, suport als servidors públics i mitjans perquè puguin tirar endavant la seva feina.

Per tant, estarem al costat del cos; estarem al costat dels ciutadans i ciutadanes, i per la garantia dels seus drets i llibertats, i particularment, com deia, dels dels més vulnerables. Farem créixer el cos, el farem créixer en nombre d'efectius i també millorant i adaptant-se a la realitat canviant del nostre país. Perquè la seguretat pública, hi insisteixo, és garantia d'igualtat i d'equitat, i la nostra obligació és treballar per la Catalunya sencera, per la majoria de ciutadans i ciutadanes.

Moltes gràcies.

(Aplaudiments.)

La presidenta

Moltes gràcies.

Interpel·lació al Govern sobre l'acció econòmica per a combatre la concentració de la riquesa i les desigualtats socials

300-00054/13

Passem al tretzè punt de l'ordre del dia, la interpel·lació al Govern sobre l'acció econòmica per combatre la concentració de la riquesa i les desigualtats socials, presentada pel Grup Parlamentari d'En Comú Podem. Té la paraula, per fer l'exposició de la interpel·lació, el diputat senyor Joan Carles Gallego.

Joan Carles Gallego i Herrera

Bé, bona tarda a tothom. Amb aquesta interpel·lació el que volem fer... És evident que tenim un problema..., volem evidenciar, diguéssim, que tenim un problema de desigualtat, de desigualtat a la nostra societat. Però no només volem evidenciar el problema sinó que també, evidentment, volem fer propostes per actuar-hi, perquè entenem que és la nostra responsabilitat política remoure els condicionants, els elements que provoquen que aquesta desigualtat existeixi, augmenti i es cronifiqui, no? I ho volem fer ara perquè entenem que, després de més d'un any i mig de sacrificis col·lectius, és hora ja de redreçar injustícies i de fer avançar drets, especialment en els sectors més vulnerables de la societat.

Hi han algunes dades que m'agradaria donar perquè entenguem del problema que estem parlant – dades mundials, dades estatals, dades de Catalunya–, tot i, també, entenent, entre parèntesis, que tenim un problema real de coneixement de les dades concretes, pel que fa a Catalunya, que ens obligaria a millorar també el servei de recollida i de tractament de dades de l'Idescat –faríem un bon favor a la societat disposant de dades actualitzades i al màxim de desagregades possibles.

Però, *dicho esto*, tornem al que ens ocupa. A nivell mundial, aquest any 2020, en plena pandèmia, les cinquanta persones més riques del món van guanyar 640.000 milions d'euros. I fa poc que s'ha alertat que l'u per cent més ric del món el 2030 posseirà el seixanta-sis per cent de la riquesa mundial.

Si agaféssim al nivell de l'Estat espanyol algunes dades, veuríem que, a l'Estat espanyol, el deu per cent de la població avui està acumulant més del cinquanta-sis per cent de la riquesa. Ja tenim a l'Estat espanyol més d'1 milió de persones que tenen més d'1 milió d'euros de riquesa, però és el mateix Estat espanyol en el qual hi han 11 milions de persones que tenen menys de dotze mil euros anuals – aquest vint-i-quatre per cent de pobresa severa que també tenim a Catalunya.

I, a Catalunya, la concentració de la riquesa en el deu per cent més ric de la població ha augmentat nou punts entre els anys 2008 i 2017, els mateixos anys en els quals les rendes del treball van perdre 3,7 punts sobre el producte interior brut, que són aproximadament els mateixos punts que van guanyar les rendes del capital sobre el producte interior brut. En el repartiment de la renda nacional de la riquesa creada en aquest país, uns van guanyar i altres van perdre; els més rics van seguir guanyant i els més vulnerables, els sectors més afeblits, van perdre.

Aquest és el problema que tenim davant, i sabem que la desigualtat social té bona part de la seva causa en el mercat de treball. Sabem que hi han qüestions com la regulació del mercat laboral, la baixa productivitat del model econòmic o l'excessiva atomització empresarial..., són elements que no ens ajuden. Sabem que moltes d'aquestes causes fan que el poder adquisitiu dels salaris estigui estancat, estigui congelat o que hi hagin moltes bretxes en el mercat de treball, bretxes de gènere, bretxes salarials, no?

Però sabem que tenim un greu problema social en la desigualtat i que la desigualtat social, aquesta que es genera en el mercat de treball i aquesta que no es remou a partir de les polítiques redistributives, és un problema que té conseqüències en la salut, les persones amb menys nivells de renda tenen més dificultats per tenir una salut bona. Ho hem vist amb la pandèmia, hem vist com els sectors més afectats han estat, precisament, les classes més vulnerables, les classes socials més baixes han tingut més problemes de salut. Ho veiem amb la democràcia, veiem que en els àmbits territorials on els nivells de renda són més baixos hi ha més alta abstenció. Per tant, tenim també problemes de

democràcia. Tenim problemes de cohesió social, tenim també problemes d'un model de consum insostenible perquè la mateixa desigualtat genera fins i tot un consum ostentós que no ajuda al manteniment, diguéssim, del planeta i genera una espiral també negativa de consumisme indesitjat.

Però la desigualtat no afecta només els pobres. La desigualtat afecta el conjunt de l'entramat social, a tota la societat. Sabem que les societats que tenen més bretxes d'ingressos entre els rics i els pobres perden en cohesió social. La vida en comunitat s'afebleix i manca la confiança recíproca. A més desigualtat, menys ajuda mútua. A més desigualtat, menys solidaritat. La mateixa desigualtat genera una espiral, dèiem, de consumisme insostenible i, moltes vegades, poca saludable.

Podem combatre la desigualtat des de la política del Govern, des de l'acció decidida dels governs públics, i això és el que nosaltres pretenem. Sabem que les polítiques distributives hi poden incidir, però sabem que el seu recorregut és limitat perquè no actuen en la base, allà on es genera la desigualtat. Per això, volem apostar perquè hi hagin polítiques predistributives que actuïn allà on es genera aquesta desigualtat: en el mercat de treball; incidint on es crea la desigualtat, intervenint en el mercat de treball, intervenint en l'estructura dels salaris. El Govern no pot mirar cap a un altre costat.

Sabem que el salari mínim interprofessional juga un paper positiu. Sabem que el salari mínim no destrueix ocupació; al contrari, impulsa la demanda interna, incentiva la innovació i la inversió en capital físic, etcètera. Ja ho hem parlat altres vegades, però no volem parlar avui del salari mínim, volem parlar, precisament, de la desigualtat que es genera a partir de la diferència del ventall entre el salari màxim i el salari mínim. Perquè és aquí, en aquest ventall excessiu, en aquest ventall, moltes vegades, escandalós on neix la desigualtat i els problemes que generen. Per això, el que nosaltres volem és acotar el salari màxim. Volem topar el salari màxim limitant el ventall salarial acceptable socialment i justificat també productivament. Volem que el ventall entre el salari mínim i el salari màxim quedi acotat.

Perquè quin és el salari màxim que una democràcia pot acceptar? És de u a dotze, com es va plantejar en el referèndum a Suïssa fa uns anys? És de u a vuitanta-vuit, que és el que tenen els directius de Naturgy amb relació als empleats que cobren menys? És de u a 238, que és el ventall entre l'empleat que cobra menys i el que cobra més a Ferrovial? És de u a 298, que és el ventall dels directius d'Inditex? Quin és el ventall que podem acceptar? Nosaltres volem limitar el salari màxim, perquè quan nosaltres diem de limitar el salari màxim estem plantejant un pla pilot que topi el salari màxim a Catalunya amb tot el que això representa.

Però això que vol dir? No vol dir que vulguem cobrar menys. Al contrari, el que volem és que tothom cobri més. Volem que quan els directius es pugen el seu salari els treballadors de la seva empresa es pugin també el seu salari en la mateixa proporció. Volem que el guany que el treball crea es reparteixi de manera justa i equitativa entre totes les persones que han contribuït a crear aquesta riquesa. Ventalls salarials d'aquestes característiques que hem dit entenem que són un atemptat a la justícia social, però tampoc tenen cap justificació econòmica, no hi ha cap lògica productiva, no hi ha cap valor afegit que incorpori aquest alt directiu que cobra 298 vegades més que el salari mitjà o que el salari mínim en la seva empresa. No hi ha cap element que ho pugui justificar. És una simple extracció de rendes fetes sobre la precarització i limitació dels salaris baixos a les empreses.

Els guanys que el treball crea en la seva feina quotidiana són apropiats per unes elits dirigents –a determinades empreses– que s'aprofiten, en definitiva, de la manca de democràcia a l'empresa per imposar condicions i extreure i apropiat-se guanys. Per tant, és la manca de democràcia a l'empresa la que permet aquests ventalls salarials, però també ho és la renúncia dels poders públics a intervenir per corregir les disfuncions negatives del sistema. I els poders públics estem obligats a intervenir, a regular, per evitar aquestes disfuncions negatives que té el sistema i, en aquest cas, aquests ventalls salarials excessius que són una injustícia social.

Per això, el que volem presentar és una proposta clara perquè el Govern hi intervingui, que incideixi en aquest canvi de lògiques reals per limitar el ventall creant cultura democràtica i contribuint a la igualtat. També volem que el Govern de Catalunya lideri aquests debats polítics i socials de fons a l'Estat i a Europa. La nostra proposta és elaborar un pla pilot; un pla pilot que, en primer lloc, utilitzi la concertació social per posar en comú entre organitzacions empresarials i sindicals el debat, buscant el consens sobre quin és el ventall acceptable socialment i democràticament a Catalunya.

La segona qüestió que plantejem a aquest pla pilot és portar a la pràctica forçant que les entitats i empreses que treballen amb les administracions assumeixin voluntàriament –però fent-ho preceptiu a l'hora de licitar– unes condicions de justícia social i de ventall salarial que han sortit, hem dit, de la concertació social. No és possible que el Govern contracti a Ferrovial amb aquest ventall salarial que hi ha.

I la tercera qüestió, evidentment, que aquest pla pilot ha d'incorporar és que les empreses públiques apliquin allà on el Govern dirigeix..., en les empreses públiques que són les pròpies, apliqui aquest ventall salarial màxim.

Aquesta és la nostra proposta, intervenir per combatre la desigualtat social limitant el ventall salarial, limitant el salari màxim que és inacceptable socialment.

(Alguns aplaudiments.)

La presidenta

Moltes gràcies. A continuació, té la paraula el senyor Jaume Giró, conseller d'Economia i Hisenda.

El conseller d'Economia i Hisenda (Jaume Giró i Ribas)

Gràcies, molt honorable presidenta. Diputades, diputats, senyor Joan Carles Gallego... –ah!, has canviat de lloc; hosti, no em despistis! *(Rialles.)* Gràcies. Moltes gràcies.

Miri, vostè em fa una interpel·lació proposant que considerem seriosament implantar un salari màxim a Catalunya; com a mínim fer una prova pilot. Miri, vull ser molt prudent a l'hora de considerar una opció que a hores d'ara no s'ha implantat amb èxit a cap país del món.

L'experiència que més s'acosta a un salari màxim és la de Cuba, però entenc que tampoc vostè la pren com un model a aplicar. L'aplicació de topalls salarials no té evidència empírica enlloc, i té desavantatges inescapables que segur que a vostè no li passen per alt. Un salari màxim a Catalunya estimularia la deslocalització de les nostres empreses i dels nostres talents a altres indrets de l'Estat. I per tant, des del meu punt de vista, senyor Gallego, una mesura com aquesta, que per lo que persegueix, que és reduir la desigualtat, estariem plenament d'acord, però aquesta mesura concreta s'hauria d'implementar, en tot cas, en l'àmbit d'un perímetre més gran, com a mínim de la Unió Europea.

D'altra banda, aquest tipus de regulació faria que les empreses –i li puc dir amb tot el coneixement de causa– busquessin la forma de fer els pagaments dels sous més alts d'una altra manera.

Com segurament sap, els suïssos –vostè els ha esmentat– van votar contra aquesta possibilitat en un referèndum on la limitació legal d'un salari màxim va ser refusada amb més del seixanta-cinc per cent dels vots en contra.

Si un dia vostès arriben al Govern, com ara ja estan al Govern de Madrid, potser també poden convocar un referèndum, com els suïssos, sobre aquest tema. Però vagin amb compte!, perquè ja saben quin és el preu que fa pagar Espanya per convocar referèndums per defensar... *(aplaudiments)*, per defensar les nostres conviccions.

Crec sincerament que limitar per llei el salari màxim avui no és una opció realista sobre la taula, però sí que m'interessa molt el fons del que planteja i que té a veure amb el model de país i de societat que volem per a Catalunya. El model de país que aquest Govern té és un model de país en forma d'estat del benestar sòlid amb mecanismes eficients per redistribuir la riquesa i promoure la igualtat. I quan

parlo d'igualtat, per mi, sobretot, és igualtat d'oportunitats. Això per dues raons: la primera, una qüestió de principis, una qüestió de valors. Una societat sana no pot acceptar que hi hagi gent que pateixi i que no tingui recursos suficients per viure amb dignitat. Les societats on la distància entre rics i pobres és petita, i on la mobilitat social, allò de l'ascensor social, és alta, són societats cohesionades i solidàries. En canvi, les societats amb una desigualtat alta i amb estats del benestar febles, són conflictives, injustes i sovint violentes.

La segona raó per promoure la igualtat és de caràcter pràctic. La primera era per valors morals, si volen, en el sentit filosòfic de la paraula. La segona és de caràcter pràctic. Parteixo de la convicció que la intel·ligència no va per barris, està distribuïda. I com suposo que creiem tots, els talents estan repartits de manera homogènia a la societat, igual a Sant Gervasi que a Ciutat Vella, al Raval o a Pedralbes. I aleshores, no ens podem permetre que una part d'aquest talent no floreixi per falta de recursos. L'educació pública ha de funcionar i ha d'estar a l'abast dels infants i dels joves de tots els barris per contribuir, des del principi, a la igualtat d'oportunitats.

És literalment una qüestió d'eficiència econòmica. És en benefici de tothom que el potencial de cada persona, i el del país en el seu conjunt, es realitzi al màxim i que no es malbarati cap talent. Per això, no podem deslligar la lluita contra la desigualtat de la creació de riquesa. I és per això que un govern sensible amb la justícia social no pot oblidar-se de promoure un entorn amigable amb l'economia, i en particular, amb les petites i mitjanes empreses. Penseu que les petites i mitjanes empreses representen a Catalunya el seixanta per cent del PIB i el setanta per cent de l'ocupació. Recolzar les petites i mitjanes empreses és la forma més segura de promoure la creació de riquesa i de tenir la possibilitat de redistribuir-la.

Per tant, una primera idea: la Generalitat està compromesa amb la lluita contra la desigualtat, i la nostra estratègia passa per incentivar la creació de riquesa a través de les pimes, els emprenedors, i del suport a l'economia productiva en totes les vessants.

A vostè l'interessa l'acció econòmica del Govern per combatre la concentració de la riquesa i la desigualtat. Li diré dues coses: la primera té a veure amb els fets, a on estem, i quin marge tenim per modificar les coses. Miri, un estat té dues maneres de promoure la igualtat. Una, és amb els impostos; bàsicament, fent-los més progressius, no regressius, evidentment. L'IVA és un impost regressiu; paga el mateix per una pastilla de sabó, o per un xampú, o per unessabates el Leo Messi, quan encara corria per aquí, que el conseller delegat de la multinacional que vostè vulgui. Això no pot ser, des del meu punt de vista. No hauria de ser. Aquí estem per parlar d'impostos progressius: l'IRPF, patrimoni, successions i donacions.

L'altra manera és la despesa pública. Una despesa que es destini a àmbits que afavoreixi la redistribució com la salut, l'educació, les transferències socials, el transport públic, l'habitatge o les polítiques d'ocupació.

En l'àmbit de la política fiscal, senyor Gallego, per dir-ho ras i curt, jo li diria que la Generalitat està molt a prop de tocar os. El marge de maniobra que tenim és molt petit. Pel que fa a la despesa pública, dir-li que només amb salut, educació, treball, habitatge i transport públic ja estem dedicant en aquests moments el setanta-vuit per cent del pressupost. I pel que fa a la fiscalitat, com li deia, la insuficiència financera del nostre sistema ens ha obligat a pujar progressivament el nivell d'impostos. Per poder prestar serveis cal que els territoris de l'Estat poden prestar amb impostos més baixos. Ho sento, però és tal com li dic. Així de simple i així de trist. Estem treballant en aquests moments en uns pressupostos en els quals volem introduir noves mesures orientades a la igualtat social. Però, hi insisteixo, el marge de maniobra addicional que tenim és ara com ara molt petit.

Li he avançat que li volia dir dues coses respecte a la lluita contra la concentració de la riquesa. La primera és la que li acabo de dir, l'exposició dels fets. La segona té a veure amb les nostres possibilitats. El nostre model és un model d'un país que minimitzi el patiment social, que doni als seus ciutadans oportunitats per prosperar, que tingui mecanismes justos de redistribució de la riquesa, que estimuli, com he dit, l'economia productiva i que ajudi a dinamitzar l'activitat de les petites i mitjanes empreses.

Pot tenir la certesa, senyor diputat, que, si disposéssim cada any dels 18.000 milions que s'evaporen davant dels nostres nassos, aquest model deixaria de ser una aspiració i seria una realitat o, si més no, s'hi acostaria molt. Amb 2.400 euros més per ciutadà cada any, Catalunya seria no només un país més ric, sinó que seria sobretot un país més just, un país capaç de generar riquesa i, per tant, amb més eines per corregir la desigualtat.

Cregui'm, senyor Gallego, que, en una situació de sobirania fiscal, governés qui governés, Catalunya seria un país més just, més igualitari i amb un estat del benestar més inclusiu.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments.)

La presidenta

Per fer la rèplica, té la paraula el diputat senyor Joan Carles Gallego.

Joan Carles Gallego i Herrera

Gràcies, senyor Giró. No m'ha convençut, eh?, no m'ha convençut. No m'ha convençut perquè..., bé, el recurs a Cuba és un recurs fàcil, diguéssim. A Cuba possiblement són més pobres que aquí, però possiblement els elements de justícia social els han treballat més. Possiblement tenen menys riquesa –menys riquesa–, molta menys riquesa –no entraré a dir el perquè ni a analitzar la seva estructura econòmica ni política–, tenen menys riquesa, però tenen més justícia social. I, si no és així, el convido a que vostè i jo visitem Cuba junts i puguem contrastar-ho. (*Remor de veus i rialles.*) Tranquils. I després..., i després... –això m'ho descomptes. I després ho posem en comú amb els il·lustres diputats i diputades per poder veure què entenem tots i totes per justícia social.

Perquè és cert que cal minimitzar el patiment social, però possiblement és millor no crear el patiment social. I jo el que estic plantejant en aquests moments és que hem de minimitzar el patiment social, certament, amb les polítiques distributives, però estic dient que vull actuar en les polítiques predistributives per evitar que hi hagi patiment social, perquè si hi ha menys patiment social perquè predistribuíem bé després serà més fàcil redistribuir bé per evitar que el poc que hi hagi es cronifiqui i es generi encara més.

Per tant, és cert que les polítiques distributives són importants. Impostos? M'agrada que el senyor Giró estigui plantejant que apujarem l'impost de successions. M'agrada que ho digui ell. M'agrada que ho digui perquè està reconeixent que la pressió fiscal a Catalunya és del trenta-set per cent, enfront del quaranta-set per cent –quaranta-sis per cent– de la Unió Europea. Tenim marge de pressió fiscal; és discutible, però en tenim, si ho comparem amb la mitjana europea.

És cert que la despesa pública social del pressupost de la Generalitat de Catalunya és del setanta-vuit per cent. Només faltaria que fos menys del setanta-vuit per cent! Si les nostres competències fonamentalment són fer política social! Però no oblidem que el set per cent del PIB en salut és el que es gasta a Europa; el 5,6 per cent és el que es gasta a Catalunya; el sis per cent del PIB és la mitjana estandarditzada a nivell europeu; el 3,4 és el que es gasta a Catalunya en educació. Tenim marge, podem fer coses i les podem fer millor si volem fer polítiques distributives.

Però estem parlant aquí de fer polítiques predistributives. I quan parlem de fer polítiques predistributives estem dient de fer aquelles que podem fer, i podem limitar el topall salarial amb la nostra capacitat d'actuar com a actor econòmic que som, el Govern de la Generalitat de Catalunya. Perquè contractem, licitem, amb empreses, i podem demanar condicionants a les empreses que vulguin treballar per la Generalitat de Catalunya. I un dels condicionants que podem demanar és la justícia social en el si de les empreses, la democràcia econòmica en el si de les empreses. Enlloc està escrit que el director general creï un valor afegit tres-centes vegades superior al que genera la

treballadora de la neteja d'aquell centre de Ferrovial, o que la telefonista d'aquell centre de Naturgy. Enlloc està escrit que la diferència de valor afegit que crea un o l'altre tingui aquest ventall de dos-cents, de tres-cents, de cent; són ventalls escandalosos que no es justifiquen, perquè res faria el director general de Naturgy o el director general de Ferrovial sense la treballadora de la neteja o sense la telefonista, res farien, perquè un i altre són imprescindibles. I, per tant, la justícia social cal tenir-la en compte. I nosaltres podem condicionar-ho—podem condicionar-ho—amb la nostra acció.

Per això demanem un pla pilot concertat amb organitzacions empresarials i sindicals. Posem-nos d'acord, creem cultura democràtica, creem cultura de justícia social, creem cultura de desigualtat en la base. No només creem cultura, apliquem-ho allà on podem condicionar les dinàmiques del mercat, apliquem-ho a les nostres empreses, que dirigim nosaltres i hem de rendir comptes només a nosaltres mateixos.

Però no n'hi ha prou amb un pla pilot contra la desigualtat topant el salari màxim; podem fer més coses. Parlem de les treballadores de la llar, parlem de dignificar el treball de les treballadores de la llar. Podem fer-ho, podem actuar. Tindrem propostes al respecte. Podem actuar també sobre els autònoms, sobre els falsos autònoms, que plataformes digitals estan utilitzant aquestes persones per tenir-les en situacions precàries i mal pagades. Intervinguem, controlem, evitem que hi hagi falsos autònoms.

Actuem sobre les pimes, actuem evidentment sobre les petites i mitjanes empreses donant -los tot el suport possible. Evitem que les petites i mitjanes empreses siguin l'externalització del risc últim de les grans empreses, que utilitzant la morositat de les grans empreses acaben sent creditors, les grans empreses, que pateixen les petites i mitjanes empreses subjugades pel paper de les grans empreses. Podem fer-ho, també, des del Govern de la Generalitat de Catalunya.

Com sempre, són opcions polítiques que en última instància ens portaran a models també diferents de justícia social. La nostra és intervenir per corregir els dèficits que el mercat genera, les incongruències, les negativitats, les injustícies socials que el mercat genera. I ho podem fer, tenim competències, tenim instruments. No tots. En podríem tenir més? Sí. Però els que tinguem, aprofitem-los, que és possible.

(Alguns aplaudiments.)

La presidenta

A continuació té la paraula el conseller d'Economia i Hisenda.

(Remor de veus i rialles.)

El conseller d'Economia i Hisenda

Gràcies, presidenta. Gràcies, senyor Gallego. Veig que la mobilitat laboral... (*Rialles.*) Espero que quan tinguem més recursos puguem anar el Ple sencer a Cuba en un viatge, eh?, d'aquells que es feien abans, fa molts anys, que ara ja no se'n fan.

Miri... Moltes gràcies; gràcies, per la seva intervenció. Miri, no conec exactament les dades ni sé tampoc si n'hi ha de prou fiables sobre la justícia social que hi ha a Cuba, eh? És un país que li puc assegurar que, fora de bromes, valoro en moltes coses, i en altres..., evidentment, no comparteixo.

Però sí que li diré que l'indicador, com vostè sap, més usat, més utilitzat per mesurar la desigualtat és l'índex Gini. L'índex Gini va de zero a cent: zero indica la màxima igualtat i cent, la màxima desigualtat. El coeficient Gini de l'any 2019 a la Unió Europea va ser de 30,2. A Espanya, del 33. A Catalunya, del 31,2; 31,2 *versus* 33 de la mitjana espanyola. Als Estats Units l'índex és el 48, disset punts per damunt de Catalunya. I al Regne Unit, de 36,5. A Alemanya, en canvi, tenen un índex més baix, per tant, més just, menys desigualtat, del 29,7. A Catalunya, ho repeteixo, del 32,2.

Vull dir amb això que estem en un nivell de desigualtat que hem de millorar i que hem de treballar i que hem de seguir invertint en despesa pública social per anar-lo millorant, però que no estem tan malament. Cal seguir treballant per fer de Catalunya una societat més justa, però no estem tan malament, senyor Gallego. Portem molts anys, no ho dic pel Govern d'ara, que s'està treballant, crec, en la bona direcció d'atendre les necessitats perquè ningú es quedi enrere, amb els recursos tan limitats que tenim. Hi insisteixo, i perdoni, eh?, potser és que porto setmanes amb lo dels pressupostos, però cregui'm que és un malson veure quantes necessitats hi han que no pots cobrir.

Jo també li demanaria que siguem realistes; a l'hora de buscar millorar les desigualtats, hem de vigilar les mesures, perquè de vegades es tornen en contra del que un busca, sap?, moltes vegades passa. Llavors, jo li dic que crec que busquem el mateix, però hem de vigilar que les mesures que apliquem, com li deia abans, no siguin d'efectes contraris i que espantem ja no li dic a totes les empreses que vostè ha esmentat, que cap d'elles té seu a Catalunya, malauradament, ja estan totes fora, sinó les petites i mitjanes empreses. A les petites i mitjanes empreses els hi dius que faràs una prova pilot amb salaris màxims i ja li puc assegurar que moltes marxen. Per què? Doncs perquè la vida privada és com és. Llavors, jo crec que no és per aquí per on hem d'atacar el problema, és d'altres maneres, com li deia, via fiscal i via despesa social que resolgui les desigualtats.

En aquest moment sap que tenim un problema, que ja l'he esmentat abans, amb el tema del dèficit fiscal, però també tenim el tema del dèficit d'inversions. Jo li pregaria que vostè que ara té molt bona

relació amb el Govern d'Espanya també ens ajudi a que d'una vegada ens diguin quants diners se podran executar d'aquests que ens han anunciat. Jo l'hi demano per favor, perquè portem molts anys que amb molta sort s'inverteixen dos de cada tres euros, eh? Vull dir, estarem contents si al final hi ha un incompliment del 33,3 per cent. En lo que portem d'any..., ja sap que de gener fins a 30 de juny portem el tretze per cent. Ajudi'ns a que s'inverteixi més, perquè també així, amb més diners, s'ajuda a reduir les desigualtats.

Moltes gràcies. Gràcies.

(Aplaudiments.)

La presidenta

Passem al catorzè punt de l'ordre del dia.

Interpel·lació al Govern sobre l'estat de l'Administració de justícia

300-00049/13

La interpel·lació al Govern sobre l'estat de l'Administració de justícia, presentada pel Grup Parlamentari dels Socialistes i Units per Avançar. Té la paraula per fer l'exposició de la interpel·lació el diputat senyor Rubén Viñuales.

Rubén Viñuales Elías

Gràcies, presidenta. Diputades i diputats..., consellera, lamento dir-li que en la meva interpel·lació no l'acabaré invitant a un viatge a Cuba (*rialles*), però estic convençut que el tema de la justícia és molt interessant.

Miri, la justícia no és un dels temes que ocupi més temps als debats parlamentaris, però potser la causa és creure erròniament que la justícia només consumeix recursos i no concedeix beneficis. Un profund error, ja que la justícia és la base mateixa d'una democràcia i ens dona un benefici moltes vegades intangible, però d'un valor incalculable, que és la pau social.

Senyora consellera, li haig de dir que hi ha pocs serveis que hagin estat tan abandonats per part de la Generalitat com la justícia. En la seva condició de lletrada, hauria de conèixer, i estic convençut que ho fa tan bé com nosaltres, que el Govern de la Generalitat no l'ha tingut mai com una prioritat. I no ens vingui, amb tots els respectes, amb lo d'«Espanya és *mala, malíssima*» i «Espanya ens roba des de Guifré el Pilós». I som conscients del seu nou argumentari, que va dir el senyor Canadell, dels 300.000 milions d'euros d'espoli des de les Espanyes, i que li reconec que encara em treu el son i per la nit estic

quadrant els números i em fa il·lusió pensar que no seríem ja la nació més rica d'Europa, sinó de tota la història de la humanitat, amb els càlculs del senyor Canadell.

Però, al final, la justícia, en els estats moderns, és un dels pilars fonamentals. És el sistema judicial el que garanteix, al final, amb la tutela judicial efectiva, els drets, precisament, dels ciutadans. Aquesta funció implica una justícia capaç de resoldre els conflictes de forma eficaç, eficient, ràpida i amb qualitat. S'imposa una concepció prestacional de la justícia, és un servei públic per satisfer una necessitat ciutadana, situant l'anàlisi en una lògica d'eficàcia, eficiència i qualitat més enllà de l'exercici del mateix poder.

Els darrers informes de la Unió Europea sobre la justícia d'Europa han determinat que uns sistemes judicials eficaços que defensen l'Estat de dret tenen un impacte econòmic positiu. Els estudis constaten que la reducció de la durada dels procediments judicials en només un u per cent, mesurat en temps de tramitació, pot augmentar el creixement de les empreses, i que un augment de l'u per cent en el percentatge d'empreses que perceben que el sistema judicial és independent, tendeix a associar-se també amb un major creixement de la facturació i de la productivitat. Així d'important és tenir un bon sistema judicial per a l'economia productiva del país.

Segons les dades de què disposem a Catalunya, consellera, la taxa de congestió de 2020 s'incrementa respecte de l'any anterior fins a un 1,65, lleugerament per damunt de la mitjana estatal que és l'1,60. Miri, a finals de l'any 2020 hi havia 540.809 casos pendents de resolució a Catalunya i la taxa de litispèndia, que és el que estriga a resoldre cadascun dels assumptes, és de set mesos de mitjana a Catalunya i de sis mesos a la resta d'Espanya. Però encara és més greu: amb dades del primer semestre del 2021, el nombre d'expedients que s'incorporen als tribunals catalans, especialment en temes econòmics, són, i de molt, els més alts de totes les comunitats autònomes espanyoles. I això, a més a més, es produeix en un context on sobre una planta de 837 places de jutges i magistrats de Catalunya, hi ha setanta-vuit vacants, gairebé un deu per cent, i en els jutjats amb més litispèndia i congestió, on el personal interí –i ho sap vostè perfectament– a l'Administració de justícia es situa al voltant del cinquanta per cent. Hi ha jutjats que no és només el cinquanta, és quasi la totalitat o absolutament la totalitat. Hi ha molts d'aquests jutjats on, tot i les peticions dels òrgans de la justícia, la política de nomenament per cobrir aquestes baixes produïdes és absolutament insuficient. I el Departament de Justícia nega sistemàticament fins que han transcorregut diverses setmanes des que es produeix la vacant, amb els perjudicis que això comporta.

Jo recordo, consellera, que vostè, en la compareixença que va fer a la Comissió de Justícia, va dir que volia jutges catalans. Jo li dic: jo vull bons jutges, vull bones jutgesses; no vull jutges que tinguin

denominació d'origen (*aplaudiments*), com si fossin un vi del Priorat, el que vull són bons i bones jutgesses. S'hauria de preguntar per què a Catalunya no som atractius per als nous integrants de judicatura i de fiscalia. Estic convençut que l'ambient que hem viscut aquests anys no hi ha ajudat, però també sé del cert que no és l'únic motiu. Ajudes com la del Govern d'Espanya que mitjançant 2 milions d'euros per a beques per a opositors a judicatura ajudaria a eliminar barreres de classe i generar un cert arrelament a Catalunya. Pensi que una persona que ha d'estudiar vuit hores al dia, sis dies a la setmana durant una mitjana de tres o quatre anys, després de la carrera, per tal d'assolir una oposició a jutge o fiscal no pot fer-ho si no té la sort d'haver nascut en una família que té diners.

L'animo a buscar de manera assenyada, serena i allunyada d'apriorismes solucions per a aquest greu problema que tenim a Catalunya. Ens hi trobarà –ens hi trobarà–, sempre que d'aquest tema no vulgui fer política i simplement vulgui gestionar eficientment.

El TSJ de Catalunya ha demanat de forma reiterada que cal ampliar la planta judicial, el que comportaria al seu torn per a nombrosos partits judicials de Catalunya la separació de jurisdiccions; és a dir, que no siguin jutjats mixtos. Amb els beneficis que l'experiència ens demostra que comporta. A més a més, la Sala de Govern del TSJ ha identificat i proposat com a òrgans i places judicials que cal incloure en el pla de creació d'òrgans judicials per a l'any 2021 un total de trenta jutjats nous –trenta–, i divuit places de magistrat del TSJ i audiències en diferents àmbits provincials i naturalesa. Cal que es faci una aposta, consellera, decidida per millorar també les instal·lacions i equipaments judicials.

A la ciutat de la Justícia de Tarragona s'han posat tres primeres pedres, vostè ho sap, i és un tema que ens preocupa i ens ocupa; als Jutjats de Sabadell, d'on és vostè; Santa Coloma de Farners. I un tema que hi té molta relació i que ens ha de preocupar a tots: la revictimització que massa dones han de patir quan denuncien violència masclista i acaben a un jutjat, a un arxiu de dos metres quadrats assegudes durant hores. No en podem estar orgullosos.

I no em surti de nou que tot és culpa d'Espanya que no ens vol pagar els nous jutjats. Aquesta és una responsabilitat seva, de la seva conselleria, de la Generalitat. L'actual Estatut d'autonomia preveu als seus apartats 1 i 2 de l'article 107 la referència a la nova planta judicial i habilita la Generalitat a la creació de noves seccions i jutjats. I no pateixi que fins i tot el Tribunal Constitucional va dir a la seva sentència 31/2010 que aquest apartat segon no infringeix l'àmbit competencial de l'Estat. És per això que li demanem fermament que aposti per la justícia, i això ha de ser en uns hipotètics pressupostos. Suposo que algun dia presentaran pressupostos. Dic jo. Si ho fan, apostin clarament per la justícia. És molt fàcil: posar-hi diners.

El projecte de pressupost d'Espanya s'incrementarà en més d'un 11,5 per cent en matèria de justícia. Pot vostè garantir que passarà el mateix en el pressupost de la Generalitat? –si és que n'hi ha. No s'ha assolit tampoc la digitalització de la justícia, faci un favor a les advocades i advocats, i vostè ho ha patit segur igual que tots, les videoconferències no funcionen, són una loteria i cadascú resa al seu Déu per veure si aquell dia acabarà funcionant. S'han d'adaptar els sistemes de comunicació telemàtica a les exigències de les mateixes lleis la, 18/11 i la 42/15.

Perquè, com hem dit, calen mesures urgents en matèria de justícia, i una, que òbviament seria ficar-hi diners, però n'hi ha d'altres que no han de significar una despesa i que poden ajudar molt a descongestionar els nostres jutjats. I aquí el seu Govern ja ha incomplert les mesures principals, com seria regular la resolució alternativa de litigis. El Govern de la Generalitat tenia nou mesos per elaborar un pla de resolució extrajudicial de conflictes a partir de l'entrada en vigor de la Llei 9/2020, de 31 de juliol, i un any per elaborar el projecte de llei. Tots dos incomplerts. Aquesta temàtica és urgent, consellera: ho demana la justícia però també ho demana la mateixa societat.

La judicialització del dia a dia dels nostres ciutadans no pot ser mai el camí correcte. No tot ha d'arribar a un jutjat i no tot s'arregla quan arriba a un jutjat. Per a la seva tranquil·litat, el seu estimat govern alternatiu ja tenim propostes que li farem arribar.

Una altra competència del seu departament és la justícia gratuïta i l'orientació jurídica gratuïta en virtut de l'article 76.1 de l'Estatut d'autonomia. A Catalunya, la despesa va ser de més de 48 milions d'euros. Semblen diners! El problema que hi ha és que amb un total de poc més de 302.000 expedients, suposa una mitjana de 160 euros per cada expedient. Tot això comptant també les despeses d'infraestructura. A Catalunya hi ha uns 10.000 advocats d'un cens d'uns 104.000. No és *nada desdeñable*, la quantia. S'ha d'ampliar i millorar els serveis de justícia gratuïta, millorant la cobertura de l'assistència pericial, reduir aranzels de notaris i registradors, ampliar el SOJ, impulsar els serveis de resolució alternativa de conflictes i la mediació, ampliar també l'assistència jurídica gratuïta en els aspectes previs al judici, com són reconciliacions, reclamacions prèvies que tenen incidència, òbviament, en el procés judicial.

I també millorar la retribució del torn d'ofici, de forma que no hi hagi actuacions judicials que no tenen cap tipus de pagament, per exemple, 544 ter o compareixences de presó o una entrada i registre, que pot estar el company o companya tot el dia i no cobra absolutament res.

També hem de parlar de presons, consellera. No ens agrada com està la situació a les presons. Aquesta circular, la 2/2021 no ha ajudat a millorar la situació. La pèrdua de més de cinc-cents efectius respecte a l'any 2010 tampoc ha ajudat a millorar la situació. Que la mitjana d'edat sigui de cinquanta-cinc anys

tampoc ajuda, consellera. Com tampoc ajuda no actuar quan les agressions a funcionaris han augmentat un 2,53 per cent respecte al 2009. Quatre-centes vuitanta-set agressions durant l'any 2020, de les quals trenta-nou varen ser greus. No és assumible, consellera Ciuró.

Amb els cinc segons. La justícia importa. Potser no és el que més li importa a aquest Parlament, però sí que li importa a la ciutadania i, sobretot, li importa a una democràcia sana.

(Aplaudiments.)

La presidenta

Per respondre té la paraula la consellera de Justícia, la senyora Lourdes Ciuró.

La consellera de Justícia (Lourdes Ciuró i Buldó)

Bona tarda, presidenta, moltes gràcies. Diputats, diputades, senyor Viñuales. Moltes gràcies per la seva interpel·lació i, a més a més, perquè la fortuna ha volgut que tinguem el conseller d'Economia assegut a les bancades del Govern.

Per tant, jo crec que aquesta interpel·lació comença amb bon peu i, perquè, a més a més, li haig de dir, no sé si des de l'època de Guifré el Pilós que anem mal finançats, jo crec que des d'abans; hi estem d'acord –hi estem d'acord. Però, en tot cas, dir-li que, efectivament, una bona justícia és garantia d'un estat democràtic, de dret, solvent i, a més a més, redunda directament en benefici del progrés social i de la seguretat jurídica, que és molt important.

Per tant, tenim entre mans una joia de l'estat del benestar i sovint molt maltractada. Ho haig de dir com a professional de més de vint-i-cinc anys al jutjat. Soc advocada de xiruca, i ho he vist i ho he patit com vostè. Però és que, a més a més, no només pel pressupost de la Generalitat, també sistemàticament pel pressupost de l'Estat.

Fixi's que els fons Next Generation no contempen pràcticament res per a Justícia; 3 milions d'euros per a informatització. Afortunadament, a Catalunya fem els deures i la digitalització la tenim superada i anem per la implementació del que és la justícia.cat. Però és que, per exemple, per a presons, zero, i aquestes són competència nostra. Ni per eficiència dels edificis.

I quan estem parlant de mancances a l'Administració de justícia estem parlant de mancances també d'edificis, però sobretot el que més ens importa, que són les persones a les quals destinem l'eficiència de la justícia. I aquestes persones necessiten, per una banda, funcionaris ben pagats que facin la seva feina amb tranquil·litat, i necessitem estabilitat a les plantilles, i necessitem també que siguin atesos..., amb la possibilitat de que siguin atesos en la seva llengua, perquè això ajuda a fer una justícia molt

més propera i una justícia molt més eficient en la resolució del conflicte, que és al que ha d'anar destinada.

I tenim molts reptes. Com li deia, més de vint-i-cinc anys d'exercici de la professió ens fan veure quins són els forats negres de la nostra Administració de justícia, i fa molts anys que estan així. Per tant, prova inequívoca de que el sistema ha estat secularment infrafinançat.

Una elevada taxa de temporalitat. És que en molta de la intervenció que ha dit vostè hi puc estar d'acord, i també celebros que bona part de la compareixença d'aquesta consellera l'hagi fet seva, no? Perquè hi haurà temes que veurà que són els mateixos que vaig dir en el seu moment en la compareixença.

Com deia, elevada taxa de temporalitat dels funcionaris, un 51,29 per cent d'interinitat. Sí que és veritat que ara incorporarem 1.845 noves incorporacions que obeeixen a les oposicions dels anys 17 i de l'any 18, i ara hem demanat poder ofertar 757 places més d'oferta pública per reduir la interinitat. Però això ens interpel·la a tots, interpel·la a l'Administració de justícia en general i interpel·la a l'Administració de justícia de Catalunya, també en particular. I aquí tenim feina a fer plegats i crec que la podem fer.

Un altre dels problemes que tenim, l'hi deia, és l'escàs ús del català a la justícia. Això el que fa és que aquesta justícia que volem propera i que volem que sigui al servei del ciutadà, quan només dicta un 7,4 per cent de les seves sentències en català, el que fa és donar un clar senyal que la justícia no és igual per a tothom. Perquè si la fas en una llengua o la fas en una altra hi ha el sentiment de que l'èxit del procés pot ser un o pot ser un altre.

I fem moltes coses des de l'Administració de Catalunya, des del Departament de Justícia de Catalunya. Tenim eines per traduir documents; tenim assessorament lingüístic; tenim un portal jurídic –LexCat– on oferim en llengua catalana la legislació estatal traduïda, la legislació més rellevant; oferim als jutges i a tot el personal de l'Administració de justícia cursos de llengua catalana, cursos de llenguatge jurídic; fem un mòdul pràctic de treball en català; tenim convenis vigents amb els col·legis d'advocats –vostè ho sap–, amb el sistema amb el servei de justícia gratuïta. També tenim convenis amb Plataforma per la Llengua, i ara estem treballant amb els col·legis d'advocats i un conjunt d'entitats molt més ampli al portal Compendium.cat; que és un catàleg bibliogràfic que reunirà més de tres-cents recursos lingüístics en català. Però no n'hi ha prou.

El que volem fer des de l'Administració, des del Departament de Justícia, és fer una campanya –que ja hem començat– que es diu «Fes justícia al català», de manera que..., no sé, intentem incidir en els

professionals de l'Administració de justícia, també els advocats, també els procuradors, que els documents que entrin a les administracions, que entrin als jutjats, ho siguin en català, perquè difícilment sortirà un document en català si el que entra és en castellà.

I hem de fersortir inèrcies diferents, hem de sortir de la zona de confort i, per això, el que volem és treballar amb les universitats, amb les escoles de pràctica jurídica, perquè el català sigui vist com una llengua propera i com una llengua al servei de l'Administració de justícia.

I voldríem tenir-los, que, de fet, els tenim, com va demostrar el seu vot del seu grup en el debat de política general, a demanar i exigir –diria jo– que el català sigui un requisit a l'hora de poder optar a l'Administració de justícia a Catalunya. Què menys! Ara és un mèrit i és evident que és de totes, totes insuficient.

I quan parlem de jutges en català, jutges catalans, estem referint-nos exactament al mateix que vostè diu. Vostè ha dit una paraula que m'ha agradat molt: «congestió». Sí senyor. Tenim un problema de congestió als nostres jutjats, i sap per què és això moltes vegades? Això és perquè, sovint, jutges que venen a exercir a Catalunya, a la primera que poden, se'n van; marxende Catalunya i deixen els jutjats vacants durant tres o quatre mesos, que és el temps que es triga a cobrir una plaça.

Això què vol dir? Litispendència d'assumptes a les taules dels jutjats, i això vol dir mala justícia al servei del ciutadà.

Vostè diu: «Faci's mirar per què són tan poc atractives les oposicions de jutges o de lletrats de l'Administració de Justícia.» Doncs, miri, potser alguna cosa hi té a veure que està vista com una administració poc, diguéssim..., o si més no, ho dic com diu el Greco, no?, amb molts ajustos democràtics per fer. L'informe Greco recorda cada any a l'Estat espanyol que ha de fer..., un informe que..., l'informe Greco el que fa és retratar l'Estat espanyol quan diu que no es nomenen com s'haurien de nomenar els jutges de les altes instàncies o que, per exemple, la fiscalia no és sa que –democràticament– pengi del Gobierno. Això vol dir que és una justícia que es percep polititzada, i això no ens ho podem permetre, i aquí hi ha una gran responsabilitat de l'Estat espanyol i això ho veiem cada dia.

Per tant, potser un dels motius pels quals no s'oposita prou a Catalunya és també perquè no hi ha el prestigi que hi hauria d'haver a l'hora de poder veure l'Administració de justícia com plenament transparent, com plenament complint la funció de separació de poders.

I el que volem, com li deia a la compareixença, per intentar-ho revertir, és, doncs, això, fomentar vocacions de jutges i de lletrats. Malgrat tot, hem de poder posar sobre la taula que opositar a

l'Administració de justícia és un servei clar al ciutadà, un servei que persegueix apropar la justícia al ciutadà de Catalunya. I la lògica fa pensar que si els jutges i fiscals o lletrats de l'Administració de justícia són catalans difícilment marxaran. Per tant, fa pensar la lògica que la congestió disminuirà, perquè res fa pensar que un jutge de Catalunya marxi a exercir en un altre espai, en un altre àmbit de l'Estat espanyol. Només per això ja valdrien la pena aquestes beques que implementarem, de fet, i busquem diferents fórmules perquè siguin eficients, perquè, com vostè ha dit, opositar no ha de ser un privilegi d'uns pocs, opositar ha de poder ser un privilegi, si ho diem així, que hi puguin accedir la major part de la ciutadania que en tingui ganes i que tingui una capacitat per poder-ho fer. I en això estem treballant.

Parlem de digitalització, la digitalització bàsica i important. L'hi recordo: només 3 milions d'euros dels fons Next Generation destinats a la implementació de la modernització tal com l'entén l'Estat espanyol. Per tant, tot el que hem fet ho hem fet a pulmó, i necessàriament ho haurem de seguir fent a pulmó, perquè l'empara és poca, i tot i així tenim uns òrgans judicials que només queda implementar la justícia.cat en l'àmbit penal, fet que començarem a fer ja l'any que ve, amb esforços, com els que es fan a Tortosa, on ja s'ha implementat la nova oficina judicial, on ja hi ha serveis comuns pels operadors jurídics dels jutjats de Tortosa, i com portem vint-i-tres partits judicials on ja s'ha implantat la nova oficina judicial. O quan podem implementar bones pràctiques d'agilitat, per exemple, als jutjats de la Bisbal de l'Empordà, que des d'aquí vull aprofitar —a tots els funcionaris que hi treballen— per felicitar-los.

Per tant, tot això ho estem fent malgrat els magres recursos, malgrat la manca de suport que tenim de l'Administració espanyola.

I quan parla del que són els equipaments, sí que recordar-li que necessitem molts més jutjats dels que tenim, però no en podem crear més. Malgrat tot, hem creat deu noves unitats judicials enguany, l'any 21, a Catalunya, però és que necessito que ens ajudin a poder reclamar aquests 6,2 milions d'euros que encara no ens han abonat per part de l'Estat i que li vaig dir a la compareixença: esperem que si hi ha també pressupostos a l'Estat espanyol, que sembla que ara els socis de govern s'han posat d'acord en que n'hi hagi, doncs, puguin servir per donar-nos aquests 6,2 milions d'euros. O bé que ens puguin abonar les taxes judicials que estan previstes perquè es donin a la justícia gratuïta, a la justícia que fan més de 400.000 advocats i procuradors al nostre país. Per tant, un servei de proximitat, un servei de justícia social i un servei que el que hi volem fer és millorar el seu abonament, la seva compensació, incrementant en un dos per cent enguany les remuneracions d'advocats del torn d'ofici.

I molts altres equipaments, com els de Lleida, com els de Vic, com els de Martorell. A la rèplica poder en podem parlar, però malgrat que els recursos són els que són, els espremem tant com podem, perquè ens mou el servei a la ciutadania, ens mou el servei de proximitat i estic segura, senyor Viñuales, que el tindrem al costat per fer una justícia millor, com ho demostra el fet que ha fet aquesta interpel·lació i hem tingut l'oportunitat de parlar-ne.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments.)

La presidenta

A continuació té la paraula, en el torn de rèplica, el diputat senyor Rubén Viñuales.

Rubén Viñuales Elías

Gràcies. Gràcies, presidenta. Consellera, tenir competències és exercir responsabilitats. I exercir responsabilitats és assumir-les. I quan prens decisions, si surten bé o surten malament, o si no es prenen decisions, has de dir: «És culpa meva.»

Tenim competències en matèria de justícia; tenim competències en noves seccions i nous jutjats. Per què no diu: «Necessitem diners»? Per què ha d'incórrer novament en el «la culpa es de otro»? Jo recordo que, una vegada, quan era jovenet, el primer treball així mig digne que vaig tenir era a una entitat bancària, una caixa, no? I tot anava per codis, i jo me vaig aprendre els codis. I llavors un dia li pregunto un dubte a l'encarregat, i em diu: «Oh, esto es un PMAO.» Y yo: «¿Un PMAO?»; digo: «Yo no lo he visto, ese código.» I jo buscant..., y dice: «No, no sale; es "pasar el muerto a otro", pe, eme, a, o.»

Això és el que constantment s'està fent, per part no ja només del seu departament, de la seva conselleria, sinó de totes, i, sincerament, tenim molt d'autogovern, tenim competències. Que els altres jutjats no els han pagat, des del Departament de Justícia? I li parla un de Tarragona, que tenim un greuge comparatiu. Que la Ciutat de la Justícia s'ha pagat o els altres jutjats del Vendrell s'han pagat amb diners...? No, ho ha pagat la Generalitat, perquè és la seva competència. Per què ara diuen: «No; ens deuen diners»?

Miri, estic molt content que coincidim en el diagnòstic de la malaltia. Però, i el remei? Vostè governa, vostè dirigeix la justícia d'aquesta terra. Vostè no m'ha de dir a mi... Coincidim, perfecte. Vostè m'ha de dir: «I aquestes són les solucions.» O com a mínim: «Aquestes són les idees que tinc per tal de solucionar-ho.» Sabem que ningú és perfecte, infal·lible i que no hi ha *varitas mágicas*. I em sembla

bé; hem de fugir dels populismes. Però com a mínim ha de dir alguna proposta. Només ha parlat d'una de les beques, cosa que ja ha fet prèviament Espanya.

M'ha parlat, per desgràcia, de pocs temes dels que hem tractat; suposo que ara a la rèplica ho farà. Ha parlat molt de l'ús del català als jutjats. Aquesta setmana ja m'han fet l'enquesta, fora de l'Audiència Provincial, ja m'han fet l'enquesta per l'ús.

Escolti, és veritat, no s'utilitza massa el català, als jutjats. Hi ha molts motius—hi ha molts motius. Però, home, dir que un dels motius és perquè la justícia està polititzada i que es dona mala imatge de la justícia per part d'Espanya... «En sèrio»? (*L'orador riu.*) No cal ni que ho argumenti, si li dic la veritat. Qualsevol persona que no estigui abduïda sap perfectament que això és profundament absurd. Però sembla que mai es vol reconèixer que són fal·libles, que poden equivocar-se; sempre la culpa de tot és d'Espanya, l'extinció dels dinosaures segurament també va ser culpa d'Espanya. No puc estar—absolutament—gens d'acord que un dels motius que no tinguem una tradició opositora en judicatura i fiscalia a Catalunya sigui que Espanya polititza la justícia; no, no hi estic gens d'acord.

També ha parlat de la digitalització. Que ara també sigui culpa de que hi ha 3 milions dels fons Next Generation per la digitalització quan portem parlant d'aquest tema anys i panys, també ens preocupa. Miri, hi ha situacions, en el tema de la digitalització, que al dia a dia són, de veritat, kafkianes. Hi ha jutjats que et demanen que ho presentis telemàticament, però després ho has de portar en paper en uns dies. Si no ho portes després en paper, t'ho tenen per no presentat. Això passa als jutjats—al Vendrell, per exemple. No pot ser.

El que hem de fer, senyora Ciuró... I jo crec que vostè i jo ens portem bé, i tenim possibilitat de compartir, per la professió, no?, per les vivències que hem de patir com a advocats de batalla..., crec que podem coincidir en molts temes. Però li demano, si us plau, un exercici de sinceritat. Si diu: «Això no ho hem fet bé, no s'ha fet bé fins ara, però ho vull millorar, i tot això passa per aquest camí», estaré al seu costat per escoltar-la i, si hi estic d'acord, no només donar-li suport sinó les gràcies.

Però l'hi torno a dir—fins fa un moment estava el conseller d'Economia, ja ha marxat, ja veu com va això de la justícia (*rialles*), ja veu com va—, insisteixi—insisteixi—, perquè és molt important, absolutament important: si no invertim en justícia, el que tindrem seran injustícies.

(*Aplaudiments.*)

La presidenta

Per respondre, té la paraula la consellera de Justícia.

La consellera de Justícia

Gràcies, molt honorable presidenta. Dispensi que m'he avançat una mica abans de pujar.

Senyor Viñuales, no barregem les coses. Jo li he parlat que tenim un problema amb el català a la justícia, i no ho he imputat a que no hi hagi transparència judicial a Espanya. He dit que el que farem és treballar per trencar inèrcies, per sortir de la comoditat, que no ens podem quedar dient «és que no surten sentències en català» si no hi posem de la nostra part a fer pedagogia dels recursos que tenim. No té res a veure amb la transparència judicial o amb la separació de poders, que sí que afecta, i molt, l'Estat espanyol. Però que no ho dic jo, ho diu l'informe Greco anualment –i vostè ho sap això, i també ho sap el Govern espanyol– o també ho diu l'informe del Consell d'Europa recentment dictat, on posa en evidència la persecució política que hi ha hagut a Espanya amb els líders polítics. Per tant, això no ho dic jo, ho diuen tercers imparcials, i any rere any treuen les vergonyes a l'Estat espanyol. I això també s'ho han de poder sentir i ho han de voler rectificar. I encara este m amb el Consejo General del Poder Judicial parapetat i sense poder-se renovar, començant pel seu president, que no dimiteix, per facilitar-ho, per exemple. Per tant, les mancances són greus.

I, malgrat tot, la justícia a Catalunya l'anem tirant endavant amb les competències del departament, perquè les exercim. L'únic que demanem és que l'acord de traspàs es compleixi; un acord de traspàs que diu: «Teniu la competència, i quan vosaltres el que feu sigui construir equipaments, nosaltres us els abonarem.» Conxo, doncs aboní'ls.

I, a més a més, actualitzi criteris, perquè tenim uns criteris del 2015 que no contemplen –atenció– la digitalització. Per tant, el que ens volen pagar són les obres, com si estiguéssim al segle XX, i no tenen en compte la despesa que hem fet en tecnologies de la informació i de la comunicació en els jutjats de Catalunya, on les coses es fan. Que no es fan del tot bé? Doncs segurament, com a tot arreu. I convé fer més pedagogia a l'hora de poder fer servir el que són les noves tecnologies..., o les tecnologies de la informació, perquè ja no són noves tecnologies.

I el fet de les beques, li vaig anunciar que ho fariem en la compareixença que vam tenir aquí al Parlament, i, de fet, ho estem fent. Igual que també li vaig dir que la mediació seria un puntal. Perquè no podem fiar-ho tot a que la justícia pugui tenir jutges que no marxïn, i, per tant, hem de poder tenir temps de convocar aquestes oposicions i hem de poder tenir temps de que aquests jutges, a Catalunya, s'hi puguin quedar de forma permanent.

Mentrestant, hem d'aprofitar les eines que ens donen, com per exemple serien els mecanismes de resolució alternativa de conflictes –la mediació i l'arbitratge–, per posar-los a l'ordre del dia, per

prestigiar-los, per pagar millor als seus professionals i perquè la ciutadania vegi que acudir a la mediació és ràpid, és eficient i és positiu. Perquè aquella relació que s'arregla o que s'acorda a través de la mediació és molt més fàcil de recuperar que no pas aquella que sentència un jutge amb un veredict de culpabilitat o de sanció a una de les parts.

Per tant, com li deia, ajudi'ns a que es compleixin els acords de traspassos; faci'ns fàcil el fet de poder exercir les nostres competències, perquè, al final, la col·laboració institucional i el funcionament de l'Estat que vostès estan contents de tenir, que és aquest estat de les comunitats autònomes, pugui tenir raó de ser. I quan diuen que som l'estat més descentralitzat, diguin: «Sí, perquè a més a més és l'estat que millor reconeix el finançament de les competències transferides.»

Per tant, hem de treballar amb això i hem de fer política del dia a dia, com la que pretén fer aquest Govern, a favor de tots els ciutadans, siguin o no independentistes, i poder posar-nos a la banda de la ciutadania quan a aquesta li manquen recursos per a l'Administració de justícia. La nostra feina és demanar al conseller d'Economia, com fem, que pugui incrementar la partida. La seva és ajudar-nos; tal com farà, de fet, la consellera valenciana, del Partit Socialista del País Valencià, que es va posar al costat a l'hora, sense dubte, de reclamar les taxes que realment se'ns deuen. Això és fer front comú, perquè una cosa no treu l'altra: poder prestar una bona justícia als nostres administrats passa per una justícia ben finançada i per la lleialtat institucional en matèria de finançament; que es compleixin els traspassos per poder donar aquest millor servei que volem.

I el fet de que siguin jutges i fiscals o lletrats de Catalunya, que ningú s'esveri: no és política, és treballar per la descongestió. Que és bona política al servei del ciutadà? Segur. Però no podem evitar no fer-ho, o no podem deixar de fer-ho, perquè de continuar aquests buits –vostè ho ha reconegut– a les instàncies judicials..., ens fa que el perjudici sigui molt greu per l'acumulació d'assumptes en els jutjats de Catalunya. Una justícia, com vostè bé ha dit –i l'hi reconec–, àgil és una justícia al servei també de la seguretat jurídica i del progrés social i econòmic, que és, en definitiva, pel que treballem, i segur que ens hi trobarem.

Moltes gràcies.

(Aplaudiments.)

La presidenta

Passem al quinzè punt de l'ordre del dia.

Interpel·lació al Govern sobre la gestió dels espais agraris

300-00053/13

La interpel·lació al Govern sobre la gestió dels espais agraris, que ha presentat el Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar. I, per fer l'exposició de la interpel·lació, té la paraula el diputat senyor Pau Juvillà.

Pau Juvillà Ballester

Gràcies, som-hi. En l'actualitat, el sistema alimentari mundial es caracteritza pel control de la cadena alimentària en condicions d'oligopoli per part d'unes poques multinacionals de l'agroindústria i de la gran distribució alimentària. Un fet que es reforça en l'acaparament creixent de terres per part dels fons d'inversió i les grans agroindústries que desplacen i arraconen la petita i mitjana pagesia, i això no ho diem nosaltres.

La comunicació interpretativa de la Comissió sobre l'Adquisició de Terres Agrícoles i el Dret de la Unió Europea deia, el 2017, textualment, que «hi ha una preocupació que les superfícies, cada cop menors, de terra cultivable s'hagin tornat vulnerables als especuladors o inversors sense escrúpols». S'han expressat temors davant l'augment de la concentració de terra i l'especulació sobre ella, i davant dels efectes negatius en la seguretat alimentària, l'ocupació, el medi ambient, la qualitat de terra i el desenvolupament rural.

Als Països Catalans s'està esdevenint un procés de capitalització, concentració i industrialització de l'agricultura que porta associat un acaparament de terres. Amb la crisi financera del 2008, en la que es va produir un inesperat augment dels preus dels aliments a escala global, els agents financers globals van descobrir un nou mercat on redirigir els actius que ja no eren rendibles en un sector immobiliari en fallida. Grans empreses i fons d'inversió han previst els efectes que pot tenir el canvi climàtic i estan invertint en terra i aigua, dos béns essencials per poder viure.

Deia la *Directa* d'aquest octubre –en vam parlar al Ple passat–, que a Catalunya la major part de les parcel·les que oscil·len entre les 2 i les 10 hectàrees, que són al voltant de 25.000, representen l'onze per cent de la superfície agrícola utilitzada, el SAU, i, en canvi, 1.616 representen el 36,41 per cent del SAU. 25.000, l'onze per cent del SAU, 1.600, trenta-sis per cent del SAU.

El sector primari fa temps que crida l'atenció dels grans fons de capital, però la diferència ara és la intensitat en què actors sense vinculació amb el territori s'interessen pel camp. Segons recull una investigació de la Fundació Mundubat i la revista *Soberania Alimentaria*, a l'Estat espanyol hi ha més de trenta fons que inverteixen en agricultura i alimentació, on s'aprecia una presència notable de les inversions estrangeres.

Al llarg de l'última dècada, els fons d'inversió han mossegat també part de l'accionariat de les grans multinacionals agràries, agrícoles. Un procés especulador que està provocant el declivi del model familiar en benefici d'un ús intensiu i industrialitzat. Un organisme tan poc susceptible d'anticapitalista com podria ser el Comitè Econòmic i Social Europeu emetia un dictamen d'alerta del 2015 sobre l'acapament de terres, on es deia, entre altres, que s'ha d'aplicar una política que no condueixi a una concentració de les terres, sinó a una transició de les grans explotacions agrícoles que utilitzen mitjans industrials cap a les petites unitats de producció mitjançant el reforç de l'agricultura familiar, la qual cosa també garantiria l'autosuficiència alimentària.

A Catalunya ens trobem davant d'una situació molt delicada de l'accés a la terra. El 2009, l'índex de Gini, que és un índex que indica la igualtat o desigualtat en l'estructura de la propietat de la terra, era de 0,585, és a dir, la terra, la nostra terra, està cada vegada en menys mans. Aquest descens d'explotacions, mantenint gairebé constant la superfície agrícola, posa de manifest un procés de la concentració de terres en els darrers anys.

És evident que cal una reforma agrària. És evident que cal una reforma agrària, i que ha de partir, aquesta reforma agrària, del principi de funció social de la terra, de tal manera que la possessió i l'ús de la terra han d'estar subordinats al dret de la terra per a qui la treballa, per a qui en depèn i per qui hi viu i hi resideix amb la seva família. La terra és un bé de la naturalesa i ha d'estar al servei comú. La terra no és ni pot ser una mercaderia.

La propietat del sòl i la producció d'aliments són un element estratègic d'interès comunitari i no pot continuar en mans dels mercats i de l'especulació, i en això, la Generalitat hi ha de tenir un paper absolutament actiu, sense excuses ni dilacions en la seva defensa. És urgent i no admet demora aturar l'especulació i el model depredador dels espais agraris. Hem d'evitar l'especulació del sòl i garantir l'ús a perpetuïtat del sòl agrari facilitant l'accés de persones que volen dedicar-se a l'activitat pagesa, evitant que els grans tenidors i fons d'inversió es facin amb el control de les terres desplaçant la petita i mitjana pagesia familiar.

Per això, la creació d'un banc de terres per a ús agrícola és vital. Hem d'impulsar sense dilació la Llei 3/2019, de 17 de juny, d'espais agraris, amb un reglament molt més ambiciós, que vagi més enllà. Hem d'incorporar-hi *de facto* les terres i drets de la titularitat pública, però més important, hem de garantir que l'Administració pugui participar del dret de tempteig i retracte amb fons específics per fer-ho. És ben senzill, és allò que deia Teodoro Flores, els fills, el pare, perdó, de Flores Magón, en el pla Ayala de 1911. Allò tan senzill de «la terra per a qui la treballa».

(Aplaudiments.)

La presidenta

A continuació té la paraula la consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, la senyora Teresa Jordà.

La consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural (Teresa Jordà i Roura)

Gràcies. Bé, moltes gràcies, presidenta. Molt bona tarda a totes i a tots. En primer lloc, permeteu-me, Pau, donar-te tot el suport en aquest judici trampós del mes de... (*aplaudiments*) del proper mes de novembre.

Bé, diputat Juvillà, com bé sap, la problemàtica de la gestió dels espais agraris és una situació que ve de lluny, ve de molts anys enrere i que té la seva causa, entre moltes altres coses, en la falta de definició d'aquests espais, així com també amb la falta de definició de les figures de protecció a aplicar. Vostè n'ha parlat fa una estona. Precisament, per això, justament per això, aquest Parlament, el Parlament de Catalunya, va aprovar la passada legislatura, a iniciativa dels grups parlamentaris, la Llei 3/2019, de 17 de juny, la Llei coneguda com la Llei dels espais agraris, que, val a dir, va rebre els vots dels grups parlamentaris de Ciutadans, Junts per Catalunya, Esquerra, PSC - Units, Catalunya En Comú Podem, amb l'abstenció del Partit Popular i la no participació del seu grup.

La popularment coneguda com LEA, la Llei dels espais agraris, doncs, forma part d'aquelles lleis que nosaltres anomenem estratègiques, no perquè el nom faci la cosa, sinó perquè, realment, és una llei estratègica que, impulsada entre totes i tots, ha de representar i representarà, sens cap mena de dubte, un avenç important en el sector agroalimentari del nostre país; polítiques, en definitiva, extremadament necessàries pel que fa a la cohesió i a la igualtat d'oportunitats territorials al nostre país.

Recordo, o em sembla que no m'equivoco si dic que vaig dir-ho en aquell moment, no?, aquesta llei, deia, quan l'aprovàvem, és una llei que cal reivindicar com a llei de país, és d'aquelles lleis que hauríem de tenir clar que és una llei de país perquè és imprescindible per al país, perquè els pagesos i les pageses, perquè els ramaders i les ramaderes són també imprescindibles justament per al nostre país. Perquè volem un país sa, volem un país cohesionat, el volem sostenible, el volem ric, i el volem també plural.

Dit això, no és d'estranyar, però, que les actuacions del Govern sobre la gestió dels espais agraris tingui com a referència, precisament, la Llei 3/2019, de 17 de juny, dèiem, dels espais agraris, que proposa la regulació de la protecció dels espais agraris al nostre país. I ho fa de la següent manera –i vostè n'apuntava alguns trets.

Un, i molt important, com a zones que tenen la finalitat de produir aliments, i això és importantíssim, eh? És a dir, aquell debat –i podria posar mil exemples–, de sobirania alimentària versus sobirania energètica, sobirania alimentària versus... No, no. La sobirania alimentària la necessitem com necessitem tantes i tantíssimes sobiranies. Per tant, com a zones que tenen la finalitat de produir aliments.

Dos, en el marc d'una activitat agrària econòmicament viable, perquè ho és, seguint aquest model que el senyor Juvillà ens deia també. Tres, exercida d'una manera sostenible, com no pot ser d'altra manera. Quatre, amb l'horitzó d'assolir el màxim nivell de sobirania alimentària possible, com deia abans. I cinc, per donar també compliment als objectius d'aliment sostenible que ens marca Nacions Unides. En podríem dir molts, en diem dos, l'objectiu 2, que és: fam zero amb relació a la producció d'aliments, i el 12: consum i producció responsables pel que fa a la utilització dels recursos naturals en el procés de la producció d'aliments.

Així doncs, la protecció d'aquests espais ha d'establir les condicions per facilitar la continuïtat de l'activitat agrícola, de l'activitat ramadera, i també de l'activitat forestal. I de fet ho articulem –i també n'ha parlat el diputat Juvillà– en tres elements.

El primer, el pla territorial agrari, extremadament important perquè és el territori qui també pren decisions, qui està en la presa de decisions, és aquesta cogovernança que sempre reivindicuem. El segon, també n'ha parlat, i de fet, jo crec que és l'epicentre d'aquesta interpel·lació, que és el registre de terres en desús, el banc de terres, diguem-ne com vulguem. I, el tercer, la implantació i la modernització del regadiu, extremadament important.

Un apunt de totes tres, i amb això acabo aquesta primera intervenció. Per començar, el pla territorial sectorial agrari i els plans territorials sectorials agraris específics, i ara explicarem la diferència. Ara, en aquests moments, n'estem treballant la metodologia, eh?, la metodologia per poder-ho desplegar i establir quines condicions s'hauran de redactar. M'explico. Tenen com a finalitat establir zones de protecció dels sòls agronòmicament més valuosos i productius, els que anomenaríem de classe 1 per entendre'ns, i la protecció dels espais d'alt valor agrari, com un espai essencial, essencial per a la producció d'aliments, però també de béns i serveis per a la societat, ja que contribueixen tots ells –aquests espais– contribueixen a la preservació i a la millora de molts valors, entre ells, per exemple, valors paisatgístics i ambientals associats com són, per exemple, espais d'oci, també, espais de cultura, espais de foment, espais de preservació de la biodiversitat, i de patrimoni natural, evidentment.

Però també té l'objectiu de mantenir la gent al territori, aquesta cohesió territorial que tantíssimes vegades reivindicuem, reduint el despoblament, el que assegura d'alguna manera, la gestió d'aquest

objectiu, i permet establir un cert equilibri territorial i social al nostre país. Bàsicament, sobre la base d'una activitat econòmica, que és l'activitat agrària, que és el cas que ens ocupa, però que sigui dinàmica, que sigui diversificada..., que permeti la continuïtat de les empreses agràries del sector primari les empreses també d'altres sectors de l'economia.

El registre de terres. Aquesta és una actuació valenta, deixin-m'ho dir així, que pretén, en primer lloc, posar a disposició de la producció alimentària, posar a disposició de la producció alimentària, el màxim de superfície agrària del país. L'abandonament de l'activitat agrària és un element, l'envelliment dels seus actius i la falta de relleu generacional és evident, i això n'hem de ser molt conscients, que ha portat el nostre país a deixar de cultivar en els últims vint anys, en les últimes dues dècades, al voltant de 100.000 hectàrees. En els últims vint anys.

Una de les raons de la falta de relleu generacional –i també en parlava el diputat– pot tenir el seu origen en què els joves estan més motivats, evidentment, per altres sectors de l'economia –jo crec que això acabarà canviant radicalment, però de moment encara no estem en aquest procés–, però també perquè les persones que s'hi volen dedicar siguin joves. Recordeu que en el sector agrari ets jove fins als quaranta anys; de fet, hauria de ser això per llei, sempre, però en el sector agrari ho és fins als quaranta, no tenen possibilitat moltes vegades accedir a aquests recursos i evidentment, no se'ls fa rendible. Podríem parlar, a més a més, d'altres problemes que ara no venen al cas perquè no tinc temps.

Per tant, posar a disposició terres de conreu per a aquestes persones que volen iniciar-se en l'activitat agrària és el que pretén aquest registre de terres en desús, que ha de ser, sens dubte, un primer pas, un primer pas molt important cap a iniciatives més ambiciosos de gestió d'aquests espais agraris.

Inicialment es tracta de recuperar terres en desús, a més, són terres que estan absolutament abandonades, o sigui no cultivades –deixeu-m'ho dir així–, per posar-les a disposició de qui tingui la necessitat per començar la seva activitat agrària, o per créixer, o per assegurar, evidentment, la seva viabilitat de manera que facilitant-li aquest accés d'una manera fàcil i d'una manera objectiva, òbviament, li permeti assegurar la seva viabilitat, o bé perquè pugui començar de nou en l'activitat agrària.

Perquè ens trobem gent de tot tipus, eh?, gent que ve al sector per primera vegada o gent que ja ve del sector però que li manquen, evidentment, terres.

La implementació de regadius, que en tot cas en parlaré després perquè no tinc temps. En definitiva, i per anar tancant aquesta primera intervenció, del que es tracta, primer, és de protegir els espais

agraris. Protegir-los per donar futur a les empreses que hi treballen, perquè si els donem futur, farem més fàcil el manteniment de l'activitat agrària. Això, diguéssim, és fàcil, eh? Si donem futur, mantindrem l'activitat agrària, la producció d'aliments –importantíssim– i també –molt important– el relleu generacional i la continuïtat d'aquestes empreses.

Per tot això no n'hi ha prou, diguéssim. Aquest paquet ha d'anar acompanyat d'una bona xarxa de distribució que reconegui el producte propi –i això també és important i el company Juvillà en parlava també–, els productes de proximitat i, per tant, de producció molt més sostenible, que vagi acompanyat també d'un bon preu, d'un bon preu que asseguri la viabilitat de les nostres empreses. Dit d'una altra manera, que el productor s'hi pugui guanyar bé la vida, perquè això donarà el punt definitiu a la preservació dels espais agraris i també a la continuïtat de futur.

En definitiva, la Llei dels espais agraris..., que de ben segur va arribar tard, però va arribar quan vam ser-hi. Ho vam dir en la seva aprovació i ho torno a dir avui: és una llei, una eina de país, una eina de país, i ara té més sentit que mai repetir-ho. És una eina perquè posa en mans de la gent diferents instruments que ara estem desplegant i que li haurem de posar encara més la sisena, perquè tot el que penja d'aquesta nova eina ens ha d'ajudar a garantir això que vostè demana, aquesta mobilització de l'espai agrari, la defensa, en definitiva, del món rural com aquest espai generador de riquesa, però sobretot un espai generador d'oportunitats per al nostre país.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments.)

La presidenta

Gràcies, consellera. A continuació, té la paraula, en el torn de rèplica, el diputat senyor Pau Juvillà.

Pau Juvillà Ballester

Som-hi. Senyora consellera, en primer lloc, agrair-li la solidaritat. Som molts aquí i moltes els que estem patint la repressió, senzillament per expressar els nostres drets democràtics. I crec que això..., com a Parlament ens hem de sentir orgullosos de poder entre totes i tots i donar-nos aquestes mostres.

Gràcies.

Té raó, vostè –té raó. La Llei 3/2019 és un avenç, és un petit pas, ho és, però, clar, és un petit pas que, si ho comparem amb altres lleis, per nosaltres queda molt per darrere, i lleis no d'un estat, diguem-ne, socialment avançat, sinó de lleis com pot ser la Junta de Galícia o com pot ser a Navarra, on governs més conservadors que el que se suposa que tenim aquí han fet –creiem– lleis més ambicioses de

protecció de les terres. Per tant, sí que és una bona llei, evidentment, però nosaltres ho diem: cal aprofundir-hi molt, moltíssim. Cal crear un reglament que la desplegui i que l'aprofundeixi; si no, ens quedem bàsicament en una llei mobilitzadora, amb un grau menor que, com li deia, al tres lleis d'altres autonomies molt menys socialment avançades com podria ser la nostra.

Per tant, en el debat de política general nosaltres vam entrar unes propostes que es van acceptar i es van transaccionar per intentar modificar una part d'aquesta voluntat d'aprofundir i donar potència a la llei d'espais agraris; decidir que l'Administració també podia fer la tasca de control sobre els espais agrícoles que estiguessin abandonats; intentar donar més contingut al registre de terres. Per tant, sí que vam començar a caminar cap a donar més potència a aquesta llei, perquè al final –ho deia vostè– és la producció d'aliments, és el relleu generacional, però sobretot també és la seguretat de que qui vulgui fer-se pagès i pagesa sempre podrà ser pagès i pagesa. Qui vulgui ser-ho, qui vulgui continuar la feina que han fet els seus pares, els seus avis o qui vulgui incorporar-se... L'altre dia ens comentaven que a França hi ha un vint, un trenta per cent d'incorporació nova de persones a pagesia. Qui vulgui fer això pugui fer-ho, i això només és possible si garantim que s'atura l'acaparament de terres per a l'especulació, que s'atura l'increment de terres per a l'especulació i que la terra és per a qui la treballa. I això està tot inventat.

L'altre dia parlàvem a l'agenda rural, quan es presentaven..., es remetien molt sovint altres exemples d'Europa, com pot ser el cas francès; segurament és un cas paradigmàtic de defensa de l'ambient rural i de les terres, d'aquesta agenda rural, d'aquesta protecció que es dona en aquest medi. I allí hi ha una cosa que és el banc de terres de la SAFER, i això ja està inventat. La SAFER també té aquest dret, que nosaltres entenem que és molt important, de tempteig i retracte, que utilitzen molt poc, eh? –que utilitzen molt poc–, però és molt efectiu a l'hora de controlar preus i evitar l'especulació.

Per tant, el que nosaltres diem és: cal una reforma laboral general, gran, profunda, que permeti la defensa de la petita i mitjana pagesia i també de la petita i mitjana ramaderia. Ho hem fet..., hem fet propostes a la Comissió d'Agricultura i Ramaderia intentant limitar el nombre d'unitats, d'URPs a les granges per tal d'intentar que no s'implantin les macrogranges i poder protegir la petita i mitjana ramaderia. Ho fem aquí en aquesta interpel·lació demanant que es protegeixi la petita i mitjana pagesia dels fons de terres, dels fons d'inversió que estan acaparant i especulant bàsicament la terra, perquè tenen poc interès a treballar per la sobirania alimentària, però li diem: «Cal anar molt més lluny.» Cal anar molt més lluny del que diu la llei i del que s'està fent fins ara.

I, per tant, per nosaltres és imprescindible que aquest anar més lluny comenci per una petita passa, comenci..., perquè ha d'anar molt més enllà. Comenci per una petita passa, i aquesta passa sens dubte

és, entre d'altres, que l'Administració, com ja va preveure en el seu dia, tingui dret de tempteig i retracte sobre les terres, totes les terres agrícoles que es puguin vendre o que es puguin posar al mercat.

Pertant, ho dèiem abans: està tot inventat, es va inventar el pla d'Ayala, doncs, en aquest repartiment de terres per a la gent que ho treballava, i ho diem: la terra ha de ser per a qui hi treballa, per a qui hi viu i per a qui fa d'això el seu mitjà de vida.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments.)

La presidenta

I, a continuació, té la paraula la consellera Teresa Jordà.

La consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural

Gràcies, diputat. Comparteixo –comparteixo– tot el que vostè ens exposa aquí. De fet, jo crec que hem explicat en multitud d'ocasions quin és el model que té aquest departament quan parlem d'un model agrari, i és el model de les petites explotacions, de les explotacions familiars.

Això no vol dir que obviem també la realitat que hi ha al nostre país, i la realitat que hi ha també en el món agrari, que no se'ns escapa, ens agradi més o menys. De fet, moltes vegades quan parlem del vint-i-tres per cent del PIB en el sector agrícola, diguéssim, agroalimentari, evidentment, si no parléssim del porcí no estariem parlant d'aquestes dimensions, i no parléssim d'un porcí molt concret. Aquesta és una realitat, que més enllà que dona feina i ocupació a moltes famílies –hi hauria molt a dir i formaria part d'un altre debat–, però aquesta és la realitat del nostre país, que jo crec que no seríem conscients si l'obviéssim, és la que és.

De fet, quan érem més joves, bastant menys de quaranta anys, i batallàvem alguns en contra la globalització, també devíem dir, devíem voler dir alguna cosa sobre el que de sprés ha passat. Però, en qualsevol cas, aquesta és la situació, aquesta és la realitat.

En l'única cosa que jo discrepo amb vostè és que vostè digui que amb la llei dels espais agraris no n'hi ha prou. La llei dels espais agraris és un pas... Segurament que a l'hora de fer aquest reglament i de desplegar-lo –i vostè, evidentment, n'hem parlat en més d'una ocasió perquè sé que és un tema que l'interpel·la, que li preocupa, com entenc que a la majoria de diputats d'aquest hemicicle– ha de ser valenta.

El reglament ha de ser un reglament valent i, a més a més, estem ja acabant el límit per desplegar-lo. És a dir, que l'hem... De fet, l'estem acabant. Sap vostè que està a consultes en aquests moments amb les organitzacions agràries que també, evidentment, hi tenen molt a dir.

Però hem de ser extremadament valents en totes les seves parts, no només en el registre de terres. Ara bé, l'aprovació de la LEA, l'aprovació de la llei dels espais agraris, és un abans i un després en el nostre sector. És un abans i un després. És a dir, una servidora ja s'ho va trobar a l'agenda que ens havia deixat –amb molts deures, per cert– la consellera Serret. Ja existia la llei dels espais agraris. S'havia de desplegar i s'hi havia, evidentment, d'acabar de treballar.

I és una llei amb molt de consens. I és una llei que si l'haguéssim tingut abans ens hauríem estalviat molts problemes. I segurament ara parlariem tant o tan poc respecte al sector agrari al nostre país en aquest hemicicle, que cada cop, fixeu-vos, en parlem més. I això no només omple d'orgull a una servidora, sinó que a l'hemicicle en general i també al país, vull pensar.

Però segurament en parlariem d'una altra manera, perquè ens hauríem estalviat molts problemes. Perquè aquesta llei ens ajuda i ens regula o ens ajudava i ens hauria regulat moltes coses que ara, diguéssim, d'això plora la criatura, deixin-m'ho dir així.

És a dir que permetin-me que posi en valor, sens dubte, aquesta llei. Ara bé, com qualsevol llei, si el reglament no és valent, si amb el reglament no encertem, diguéssim, de poc servirà. I, en aquest sentit, jo li agafo el guant perquè hem de ser extremadament valents. I en el tema del registre de terres hi tenim molt a dir. Però que quedi clar que, en tot cas, no és un petit pas.

L'abandonament de l'activitat agrària –i en parlàvem fa una estona– és un dels motius. També, i és molt curiós i a vostè segur que li ha passat, sentir qualsevol persona jove, vingui o no vingui del sector, que et digui «No puc incorporar-me perquè no trobo terres».

I això està passant i això passa. I aquesta situació, siguem-ne tots conscients, no es reverteix d'un dia per l'altre. Si ara diguéssim que això es reverteix d'un dia per l'altre estaríem enganyant. És a dir, és que no té cap mena de sentit. No canviarem el sistema d'un dia per l'altre.

Ara bé, hem de ser capaços de posar totes les eines necessàries perquè això reverteixi i perquè no puguem... perquè no podem tampoc, no és que no puguem, és que no podem permetre'ns el luxe que cap jove, que cap persona que vulgui dedicar-se a produir aliments al nostre país en un moment d'emergència climàtica, que vulgui dedicar-se a produir aliments sans, bons, segurs, de proximitat no tingui accés a la terra. Ho repeteixo i això està passant.

En conseqüència, hem de ser capaços que aquest reglament, sobretot a l'apartat del banc de terres, sigui potent i solucioni aquest problema. Afegint-hi moltes eines, moltes, que vostè coneix i ara no explicaré perquè no tinc temps, com el pla estratègic de l'alimentació de país, com el decret d'ordenació ramadera, que limita els caps de bestiar –això ho vam presentar fa pocs dies, vostè ho coneix també.

Ho aprovarem també en poques setmanes. Ja tenim les organitzacions agràries alineades, diguéssim. Ha costat un temps, òbviament, però hem de limitar també aquestes grans explotacions, que cada dia fan millor la seva feina també pel que fa a la sostenibilitat, però que, òbviament, no ens ajuda a consolidar el model que volem, que és aquest model familiar i de proximitat.

Moltes gràcies, perquè he esgotat el temps.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments.)

La presidenta

Moltes gràcies, consellera. I amb això suspenem la sessió fins demà a les nou del dematí.

Moltes gràcies.

La sessió se suspèn a tres quarts de sis de la tarda.